

Yeşil Hareket ve İrlanda Yeşiller Partisi

İhsan KONAK
Bitlis Eren Üniversitesi
ikonak@beu.edu.tr
ORCID ID: 0000-0003-2119-3369

Araştırma Makalesi

DOI: 10.31592/aeusbed.1513081

Geliş Tarihi: 09.07.2024

Revize Tarihi: 04.09.2024

Kabul Tarihi: 25.11.2024

Atıf Bilgisi

Konak, İ. (2024). Yeşil hareket ve İrlanda Yeşiller Partisi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(3), 747-766.

ÖZ

Siyasal sistemler ile vatandaşlar etkileşim halindedir. Bu süreçte vatandaşlar farklı gayelerle ve çeşitli şekillerde siyasal katılım gösterir. Vatandaşlardan gelen girdiler eğer sistem içerisinde değerlendirilmez ise yeni siyasal aktörlerin ortaya çıkması muhtemeldir. Bu bağlamda çevresel kaygılar Batı dünyasında ve siyaset mekanizmasında göz ardı edilmiştir. Uzunca bir süre ana akım partiler çevresel konuları görmezden gelmiştir. Bu durum çevreyi temel alan siyasal partilerin gelişimine zemin hazırlamıştır. Bu çalışmada yeşil partilerin oluşum ve gelişim süreci ele alınmıştır. Neden ve nasıl böyle bir parti ve parti ailesine ihtiyaç duyulduğu sorusunun yanıtlanması kilit öneme sahiptir. Vatandaşları çevreci hareketlere katılıma sevk eden etmenlerin ortaya konulması yeşil partilere olan desteğin değerlendirilmesini mümkün kılar. Yeşil ideoloji, siyaset tarzı ve yeşil partilerin örgütsel yapısı ele alınan diğer hususlardır. Ayrıca, örnek olay odaklı bu çalışmada İrlanda Yeşiller Partisi'nin kuruluşundan 2007 yılında koalisyon hükümetine katılması arasında geçirdiği dönüşüm incelenmiştir. İrlanda Yeşilleri bağlamında aktivist temelli yeşil bir hareketin koalisyon ortağına dönüşmesi, bu durumun örgütsel yansımaları ve iç çatışmalar değerlendirilmiştir. Bu çalışma doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Çalışma hazırlanırken ağırlıklı olarak ikincil kaynaklara –yabancı literatüre - başvurulmuş olup bilimsel makaleler ve kitaplar taranıp analizler yapılmıştır. Araştırma sonucunda çevreye ilişkin hassasiyetlerin ana akım partiler tarafından göz ardı edilmesinin yeşil hareketlerin ve yeşil partilerin gelişmesine zemin hazırladığı görülmüştür. Yeşil partilerin yükselişi yeşil gündemin büyük partiler tarafından da benimsenmesini kolaylaştırmıştır. İrlanda Yeşiller Partisi örneğinden hareketle Yeşiller açısından hükümette yer almanın faydalarının yanında maliyetleri de olabilmektedir. Yeşil hedefler için hükümette yer almak, uzlaşmak ve gerektiğinde bu hedeflerden taviz verilmesi gerekebilir.

Anahtar Kelimeler: İrlanda Yeşiller Partisi, yeşil hareket, yeşil ideoloji, yeşil siyaset, parti örgütü.

The Green Movement and the Irish Green Party

ABSTRACT

Political systems and citizens interact. In this process, citizens participate in politics for different purposes and in various ways. If the inputs from citizens are not evaluated within the system, new political actors are likely to emerge. In this context, environmental concerns have been ignored in the Western world and the political mechanism. For a long time, mainstream parties ignored environmental issues. This situation paved the way for the development of political parties based on the environment. This study examines the formation and development process of Green parties. Answering why and how such a party and party family was needed is significant. Identifying the factors that motivate citizens to participate in environmental movements makes it possible to identify support for Green parties. Green ideology, green politics, and the organizational structure of Green parties are other issues addressed. In addition, this study examines the transformation of the Irish Green Party from its inception to its joining the coalition government in 2007. In the context of the Irish Greens, the transformation of an activist-based green movement into a coalition partner, its organizational reflections, and internal conflicts are evaluated. This study utilized a document analysis method. During the preparation of the study, mainly secondary sources - foreign literature - were benefitted, articles and books were scanned and analyzed. The study found that the disregard for environmental sensitivities by mainstream parties paved the way for the development of green movements and green parties. The rise of green parties has facilitated the adoption of the green agenda by major parties. In the case of the Green Party of Ireland, there can be costs as well as benefits for the Greens to be in government. Being a coalition partner for green goals may require compromises and compromises have to be made when necessary.

Keywords: Irish Green Party, green movement, green ideology, green politics, party organization.

Giriş

Yeşil renk, modern dünyamızda farklı kavram ve fikirlerle derinden bağlantılıdır ve çok yönlüdür. Bu renk yüzyıllardır doğa ile ilişkilendirilmiştir. Ancak 19. ve 20. yüzyıllarda bu renk, ekoloji ve çevre kavramı, para ve kapitalist değerler (bu renk bugün hala dolar banknotlarında kullanılır) ya da daha siyasi ve dini konularla ve ayrıca İrlanda'nın ulusal bayrağı da dahil olmak üzere bir dizi ulusal bayrağın modern şekillerine kadar sosyal hayatımızın birçok yönüyle ilişkilendirilmiştir (Armao, 2013). Yeşili sadece bir renk olarak düşünmek hatalı olur. Anlaşılabilirliği üzeri yeşilin renkten öte anlam ve çağrışımları vardır. Günümüzde yeşilin bir ideolojisi, siyaseti, siyasal partisi ve kendine has bir örgütsel yapısı olduğu düşünülür.

Bu çalışmada yeşilin çevre siyaseti boyutu ele alınmıştır. İklim değişikliği, küresel ısınma ve ekolojik kriz gibi konular tüm ulusların karşılaştığı önemli sorunlar olarak karşımıza çıkarken, çevreye ilişkin kaygılar doğrudan ve dolaylı olarak daha fazla dikkat çekmektedir. Azalan ve kıt kaynaklar karşısında insan ırkının çevreye verdiği tahribatın boyutu bu soruna ilişkin politika geliştirilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Ana akım siyasal partilerin bu soruna kayıtsız kalması veya gerekli önceliği vermemesi bu meseleyi odak noktası haline getiren protesto hareketlerinin ve siyasal partilerin doğmasına olanak sağlamıştır. Böyle bir arka planın yeşil partilerin doğuşuna zemin hazırladığı ifade edilebilir.

Yeşil partiler, Avrupa'da parti sistemlerinin küçük ama çoğu zaman önemli oyuncularındır. Yeşiller çeşitli açılardan benzersizdir. Yeşiller kendilerini ideolojik ve örgütsel açıdan ana akım partilere bir alternatif olarak görür ve bu partilere meydan okur. Dahası, Avrupa parti sistemlerinin nispeten genç bir üyesi olarak, uygulamaları ve ilkeleri daha az yerleşik ve değişime daha açıktır (Bomberg, 2002). Bu çalışmanın amacı yeşil anlayışın siyaset, ideoloji ve siyasal partiler üzerindeki etkisi incelemektir. Neden ve nasıl böyle bir parti ailesi ortaya çıktı sorusunun yanıtlanması ortaya konulan bir diğer husustur. Teorik bağlamın yanında örnek olay odaklı bu çalışmada İrlanda Yeşiller Partisi'nin kuruluşundan 2007 yılında koalisyon hükümetine katılması arasında geçirdiği dönüşüm incelenmiştir. Aktivist temelli yeşil hareketin bir koalisyon ortağına dönüşmesi, bunun örgütsel yansımaları ve yaşanan iç çatışmalar değerlendirilmiştir.

İrlanda'da çevreye ilişkin endişe düzeyinin diğer birçok Avrupa ülkesine nazaran düşük olması ve çevre sorunlarına aynı hassasiyetle yaklaşılmaması (Tovey, 1993; Whiteman, 1990) herhangi bir yeşil hareketin veya partinin başarısını ihtimal dışı bırakacağı iddia edilebilecekse de İrlanda Yeşiller Partisi farklı ve ilginç bir vakadır. Bir toplumsal hareketten 2007 genel seçimleri sonucunda kurulan koalisyon hükümetinin bir parçası olması İrlanda Yeşiller Partisi'ni farklı bir çerçeveye yerleştirir. Ayrıca Türkçe literatürde İrlanda'daki çevre hareketi ve İrlanda Yeşiller Partisi ile ilgili akademik çalışmaların azlığı göz önüne alındığında bu çalışmanın önemli bir alan yazını olacağı ifade edilebilir. Bu çalışmada öncelikle yeşil partileri ortaya çıkaran bağlam ele alınmıştır. Ardından görece yeni gelişen yeşil parti ailesi, yeşil ideoloji ve siyasetin ne anlama geldiği değerlendirilmiştir. Sonrasında sıfırdan kurulan partiler olmaları nedeniyle geleneksel partilerden ayrılan yeşil partilerin örgütsel yapısı ortaya konulmuştur. Teorik çerçevenin ardından İrlanda örneğinden hareketle yeşil hareketin ve İrlanda Yeşiller Partisi'nin tarihsel gelişimi ve yaşanan değişim ve dönüşümler çözümlenmiştir.

Yöntem

Nitel bir araştırmada amaç; spesifik bir durumu, vakayı ve etkileşimi incelemektir (Creswell, 2016). Bu nedenle çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi "araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar" (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 187). Doküman incelemesi yapılırken geniş bir kaynak araştırmasına ihtiyaç duyulur (İslamoğlu, 2009). Doküman incelemesi; "dökümanlara ulaşma, orijinalliğini kontrol etme, dökümanları anlama, veriyi analiz etme, veriyi kullanma aşamalarına göre yapılır" (Kıral, 2020, s. 181). Bu süreç, verilerin dikkatli ve daha odaklı bir şekilde yeniden okunmasını ve gözden geçirilmesini içerir. Seçilen verilere daha yakından

bakılır ve bir olguyla ilgili temaları ortaya çıkarmak için verilerin özelliklerine göre kodlama ve kategori oluşturma işlemleri gerçekleştirilir (Bowen, 2009). Tematik analiz olarak tanımlanabilecek bu süreçte verilerdeki örüntüler tanımlanır ve analiz kategorileri belirlenir (Kıral, 2020). Söz konusu süreçler göz önünde bulundurularak bu çalışmada yeşil hareket ve İrlanda Yeşiller Partisi ile ilgili yerli, yabancı (İngilizce), basılı ve çevrim içi kaynaklar tarama analizleri yapılmıştır. Teorik arka planın ortaya konulmasının ardından örnek vaka incelemesi İrlanda Yeşiller Partisi üzerinden sunulmuştur. Örnek vaka incelemesi, “incelenmek istenen bir konunun derinliğine ve ayrıntılı bir biçimde ele alınmasına yönelirken, aynı zamanda o konunun nasıl filizlendiğini, geliştiğini, yayıldığını” detaylı bir şekilde ortaya koyar (Türkdoğan ve Gökçe, 2015, s. 340). Nitekim bu çalışmada yeşil hareketin İrlanda bağlamında ortaya çıkışı, gelişimi ve yaşanan değişim ve dönüşümler ayrıntılı bir biçimde ele alınmıştır.

Yeşil Partilerin Doğuşu

Inglehart, 1971 yılında yayımlanan Avrupa’da Sessiz Devrim başlıklı çalışmasında gelişmiş sanayi toplumlarının siyasal kültürlerinde yaşanan dönüşüme dikkat çekmiştir. Bu dönüşümün nesillerin temel değer önceliklerini değiştireceğini tahmin etmiştir. Değişikliklerin kişinin siyasi sorunlarda takındığı tutumu etkileyeceğini düşünmüş ve mevcut siyasi kalıpları değiştirme yönünde uzun vadeli bir eğilime işaret etmiştir (Inglehart, 1971). Avrupa toplumlarında Inglehart’ın dikkat çektiği bu değişim ve dönüşümün yeşil partilerin kurulmasına zemin hazırladığı söylenebilir.

Literatürde yeşil partilerin sanayileşmiş Avrupa toplumlarının değişen siyasal kültürü nedeniyle ortaya çıktığı sıklıkla tartışılmıştır. 1970 ve 1980’lerdeki yeni bir demokratikleşme ve kitlesel katılım dalgasının birçok vatandaşın tutum ve değerlerini değiştirdiği kabul edilmiştir. Yerleşik siyasi kurumlara karşı protesto, hükümet ve muhalefetteki geleneksel siyasi partilere karşı memnuniyetsizliği arttırmıştır (Müller-Rommel, 1998). Yeni siyasi kaygıların bir sonucu olarak ortaya çıkan yeşil partiler (Jahn, 1997) Avrupa’ya hâkim olan geleneksel siyasal yapılardan farklıdır. Yeşil partilerin çoğu, yeni siyaset partileri ailesine aittir. Bu partiler, yeni siyaset ideolojisi, katılımcı parti örgütlenmesi ve toplumun yeni siyaset katmanında kök salmış bir destek tabanı sergiledikleri ölçüde geleneksel siyasal partilerden ayrışır. Yeni siyasetin, bireysel siyasi tercihlerde post materyalist değerlere doğru bir kaymayı ve siyasal katılım kalıplarında değişimi içerdiği düşünülür. Barış, ekoloji ve feminizm gibi konuları kucaklayan yeni toplumsal hareketler, bu yeni siyaset tarzına öncülük etmiştir. Bu siyaset tarzının temelinde, ekonomik ve güvenlik konularına odaklanan hâkim siyasi paradigmanın reddedilmesi ve bireysel özgürlük ve katılımın artırılması kaygısı yatar. Bu açıdan bakıldığında yeşil partiler yeni siyaset olgusunun partilerdeki siyasi yansımasıdır. İdeolojik ve örgütsel nitelikleri ve destek tabanları yeni siyasetin değer ve taleplerini yansıtır (Burchell ve Williams, 1996).

Yeşil partilerin yükselişi sanayi toplumlarındaki siyasi, ekonomik (Müller-Rommel, 1998) ve sosyal değişimlerle ilişkilendirilebilir. Nüfus arttıkça ve genç seçmenlerin sayısı yaşlı seçmenleri geçtikçe, siyasal talepler de gelişir. Post-materyalizme toplumsal bir geçişle birlikte, siyasal aktörlerin yaşam kalitesi sorunlarını ele almaları yönünde bir talep oluşmuştur. Avrupa’da savaş sonrası refah döneminde doğanlar, seçmen kitlesine dâhil oldukça, hem post-materyalist değerlere sahip seçmen sayısı hem de mevcut parti sistemi üzerindeki baskı büyük ölçüde artmıştır (Spoon, 2009). Yeni post-materyalist değerler en güçlü şekilde ekonomik ve fiziksel güvenlik ortamında büyüyen bir nesil tarafından temsil edilmiştir. Yeşiller, nükleer enerji karşıtları, kadın ve barış hareketleri ve tüketiciyi koruma grupları bu post-materyalist değer yöneliminin temsilcileridir. Bu durum toplumda uzun vadeli bir değer değişimine işaret etmiştir. Yerleşik partiler, büyük ölçüde doymuş iç pazarlarına karşın, ekonomik genişlemeyi savunan politikalara bağlı kalmaya devam ettiği için yeni post-materyalist değer yönelimleri, Yeşillere ve radikal protesto hareketlerine kaymıştır (Rothacher, 1984). Siyasi gündem yeni siyaset ile ilgili konuları içermeye başlamış ve protesto eylemlerine katılma eğilimi artmıştır (Müller-Rommel, 2002). 1970’lerde Fransa’da başlayan nükleer enerji karşıtı protestolar kıtanın büyük bölümüne yayılmış ve siyasi seferberlik ve çatışmalar yoğunlaşmıştır. Nükleer karşıtı coşku, genellikle doğrudan devletle karşı karşıya gelen radikal bir ekolojik hareketin ortaya çıkmasına yol açmıştır (Rudig, 1991). Yeşil hareket, iktidardaki partilerin çevresel sürdürülebilirlik, barış ve sosyal eşitlik gibi çeşitli yaşam kalitesi ve bireysel özerklik konularını ele

alma biçiminden duyulan memnuniyetsizlikten doğmuştur (Spoon, 2009). Değer ve yönelimlerde yaşanan değişimlerin ve yeni siyaset anlayışının yeşil hareketlerin gelişmesine zemin hazırladığı görülebilir. Tutum ve davranışlarda materyalizmden post materyalizme doğru kayışın yeni siyaset meselelerini ele alan siyasal partilerin kuruluşunu teşvik ettiği değerlendirilebilir.

Yeşil partilerin ortaya çıkışı ekolojik kaygıların ikinci dalgasıyla aynı döneme denk gelir ve 1975 ile 1985 yılları arasındaki gelgitin Avrupa'da yeşil siyaset için bir gebelik dönemi olduğu (Dijkink ve Van Der Wusten, 1992) iddia edilebilir. Çevrenin siyasi bir mesele olarak ortaya çıkması, yeni bir potansiyel çatışma kaynağı yaratarak ve yeni bir siyasi partinin – Yeşiller'in - doğmasına yol açarak mevcut parti sistemlerine önemli bir meydan okuma teşkil etmiştir (Carter, 2013). Ana akım partilerin yeni konu taleplerine yanıt ver(e)memesi ve ideolojik boşluk nedeniyle Yeşil partiler kurulmuştur (Spoon, 2009). Ekonominin ve insan yaşamının radikal bir şekilde yeniden yapılanmasının ancak siyasi hareketler yoluyla ve nüfusun çoğunluğunun desteğiyle sağlanabileceği vurgulanmıştır (Rothacher, 1984). Bu bağlamda Yeşil partilerin kurulması bir zaruret halini almıştır. Nüfusun belirli bir kesiminin taleplerinin siyasal sistem içerisinde yanıtız kalması ve bu taleplere mevcut siyasal kurumların tepkisizliğinin Yeşil partilerin kurulmasını kolaylaştırdığı iddia edilebilir.

Yeşil Parti Ailesi

Yeşiller, bir asır önce Sosyal Demokratların yükselişinden bu yana en kalıcı ve uyumlu yeni parti ailesidir. İtalya'dan İrlanda'ya, Finlandiya'dan Fransa'ya, yeşil partiler gelişmiş demokrasilerde koalisyon hükümetlerinde yer almışlardır. Hükümette yer alsın veya almasın, birçok yeşil parti ülke siyasetinde önemli bir denge unsuru olmuştur (Grant ve Tilley, 2019). Yeşil partiler, birçok gelişmiş liberal demokraside küçük (ulusal düzeyde nadiren % 10'un üzerinde oy alan) ancak ciddi aktörler olarak yavaş yavaş istikrarlı bir güç haline gelmiştir. Herhangi bir yeşil parti ailesinin çekirdek üyeleri, nispeten uzun süredir seçimlerde başarılı olan Avrupalı Yeşil partiler grubudur (Carter, 2013).

Yeşil partiler başlangıçta kendilerini ideolojik olarak sağ ve solun ötesinde konumlandırmışlardır. Sol ile çalışmanın sağ ile çalışmak kadar itici olduğunu savunmuşlardır (Spoon, 2009). Alman Yeşiller Partisi sözcüsü Petra Kelly'ye göre, yeşil ideoloji ne sol ne de sağ, ama ileridir (Leonard, 2010). Daha sonrasında Fransız Yeşiller Partisi Les Verts örneğinde olduğu gibi solda konumlanmaya başlamışlardır. Les Verts, sosyalistlere çevre, göç ve insan hakları gibi post-materyalist konularda meydan okumuştur (Beaudonnet ve Vasilopoulos, 2014). Benzer şekilde, 1973'teki kuruluşundan itibaren İngiltere ve Galler Yeşiller Partisi kendisini ne sol ne de sağ olarak tanımlamıştır (Spoon, 2009). Günümüzde Yeşiller'in çoğunluğu ideolojik olarak kendilerini solun bir parçası olarak gördüğü ancak geleneksel sosyalizmden farklı olan partiler ve yeşil politikanın sol-sağ ayrımını aştığı fikrine çoğunlukla sadık olan partiler olarak ikiye ayrılabilir (Doherty, 1992). Ayrıca yeşil partiler aşırı liberal (Carter, 2013) ve sol-özgürlükçü olarak da nitelendirilir. Sol-özgürlükçü partiler değişen bireysel tercihler, siyasi kurumlar ve fırsatlar, yapılar ve yeni toplumsal hareket çatışmaları arasındaki karmaşık etkileşimden doğar. Yeşil partilerin ideolojik boyutu soldur, çünkü bu partiler serbest piyasa mantığını eleştirir ve dayanışma ve eşitliği savunur. Özgürlükçüdür çünkü Yeşiller merkezi bürokrasiyi reddeder ve bireysel özerklik, katılım ve âdemi merkeziyetçi toplulukların kendi kendini yönetmesi çağrısında bulunurlar. Yeşil parti seçmenlerinin kendine özgü sosyoekonomik profilleri vardır: genç, iyi eğitilmiş, yeni orta sınıf, solcu ve post materyalist bakış açısına sahip ve yeni toplumsal hareketlere sempati duyma eğilimindedirler (Burchell ve Williams, 1996).

Parti ailelerinin tanımlanmasında dört yaygın yaklaşım vardır: parti adı; ulusötesi bağlantılar; kökenler ve toplumsal taban; parti politikası ve ideoloji (Mair ve Mudde, 1998). Bunlardan ilk üçü, 20 yıl içinde çok az değişikliğe uğramış homojen bir yeşil parti ailesinin varlığına işaret eder. Birincisi, her potansiyel aile üyesinin parti adı, kendisini hala Macar Yeşil Partisi olarak tanımlayan 'Politika Farklı Olabilir' hariç, yeşil kelimesini veya ekoloji kelimesinin bir türevini içerir. İkinci olarak, tüm bu partiler Küresel Yeşiller gibi ulus ötesi yeşil parti federasyonlarına üyedir. Bu ulus ötesi federasyonlara üyelik, Yeşil partilerin kendilerini başka yerlerdeki kardeş partilerle ortak amaç ve ilkeleri paylaştıklarını gösterir (Carter, 2013). Küresel Yeşiller, Küresel Yeşiller tüzüğünü onaylayan

ve düzenli olarak seçimlere katılan tüm ulusal yeşil partilerden oluşan dünya çapında bir ağdır (Grant ve Tilley, 2019). Bu ağ sayesinde yeşil partilerde ortak bir gündemin oluşturulması hedeflenir.

Yeşil İdeoloji

Yeşil partilerin ortak bir dizi politikası ve paylaşılan bir ideolojisi vardır. Yeşil ideolojinin anlaşılmasının yeşil parti ailesinin tanımlanmasına, değerlendirilmesine ve yeşil siyasetin temel unsurlarının ve yeşil ideolojinin diğer ideolojilerden farklı yönlerinin ortaya konulmasına yardımcı olacağı düşünülür.

Yeşil partiler, geleneksel materyalist önceliklerin ötesinde ekolojik sürdürülebilirlik ve çevreci ilkelerin önemini vurgulayan bir ideolojiye sahip olan partiler olarak düşünülebilir (Grant ve Tilley, 2019). Bu ideoloji ekolojizm olarak da adlandırılır ve liberalizm, muhafazakârlık ve sosyalizm gibi diğer ideolojilerden farklıdır (Chapman, 2008). Diğer ideolojilerden farklı yönü sadece insanı odağına yerleştirmemesi ve diğer varlıkların yapısı ile ilgilenmesidir (Önder, 2019). Yeşil ideoloji yeni bir ideoloji midir yoksa çok eski bir şeyin geri dönüşü müdür? İlk olasılık genellikle yeşil hareketin bağımsız karakterini destekleyenler tarafından vurgulanırken, ikincisi yeşil fikirleri önceden var olan hareketlere dâhil etmeye çalışanlar tarafından savunulur. Örneğin yeşil ideolojinin yeniliği argümanının temsilcilerinden olan Dobson ve Eckersley, yeşil fikirlerin ve kavramların çoğunun yeni olmadığını kabul eder. Dobson yeşil ideoloji ile 1970 öncesi bazı fikir ve hareketler arasındaki yakınlığa işaret ederken, Eckersley Yeni Sol temalardan (bireysel özerklik vb.) bahseder (Stavrakakis, 1997). Bir yandan yeşil ideolojinin diğer ideolojilerden farklı yönleri öne çıkarılırken, diğer yandan da yeşil ideolojinin diğer ideolojilerle ortak yönleri araştırılır ve böylece kurucu fikirler ve inançların izleri istenildiği kadar geriye götürülebilir.

Bir ideolojinin üç temel özelliği vardır: toplumun analitik bir tanımı; tasavvur edilen toplum için bir reçete ve siyasal eylem için bir program. Yeşil ideolojinin temel ilkesi ekonomik büyümenin ve nüfus artışının doğal sınırları olduğudur. Yeşil ideologlar ekonomik büyümenin sosyal nedenlerle (kısıtlayıcı üretim ilişkileri gibi) değil, dünyanın kendisinin sınırlı taşıma (nüfus için), üretme (her tür kaynak için) ve emici kapasiteye (kirlilik) sahip olması nedeniyle kısıtlanması gerektiğini savunur (Chapman, 2008). Yeşiller büyümenin sınırlarına inanır ve sınırlı bir sistemde sürekli büyümenin imkânsız olduğunu iddia eder (Dobson, MacGregor, Torgerson ve Seward, 2009). Yeşil ideoloji temel ham maddelerin tükenmesi, kirli hava, yok edilen ormanlar ve türler, kirlenen nehirler ve okyanuslar ve bozulan besin zinciriyle birlikte gelecek nesiller için küresel bir ekolojik kriz olasılığını vurgular. Çevrenin bu geri dönülemez tahribatının yayılmacı sanayi sisteminden kaynaklandığı düşünülür. Bu nedenle Yeşiller yalnızca daha radikal çevre programlarını savunmakla kalmaz, aynı zamanda tüketim toplumuna ve tüm yerleşik partilerin ilişkili olduğu büyüme politikalarına da muhalefet eder (Rothacher, 1984). Teknolojik tükenme ve endüstriyel büyümenin türlerin hayatta kalması için doğal ön koşulları tehdit ettiğinden doğanın kendi içinde Yeşiller'in temsil etmesi ve savunması gereken belirli haklara sahip olduğu sonucu çıkarılmıştır. Korunmaya ve sürdürülmeye değer tüm doğal süreçlerin somutlaşmış hali olarak anlaşılan doğa, bugüne kadar yeşil ideolojinin politik-ahlaki kimliğini aldığı başlıca kavram olmuştur (Honneth, 2010). Bu bağlamda yeşil ideoloji toplumların doğaya karşı ahlaki bir sorumluluğu olduğunu vurgular.

Aynı zamanda yeşil ideoloji, görmek istediği toplumun bir tanımını yapar: sürdürülebilir toplum. Bu toplumda hem üretim daha verimli hale getirilir hem de tüketimden kaynaklanan malzeme kullanımı önemli ölçüde azaltılır. Ayrıca yeşil ideoloji demokratik siyasete katılım, toplulukların oluşturulması, yaşam tarzı değişiklikleri ve doğrudan eylem dâhil olmak üzere bir dizi değişim stratejisine sahiptir (Chapman, 2008). Çevresel kriz ve büyümenin sınırlarına olan inanç, azalan ya da sıfır veya sınırlı (sürdürülebilir) büyümeyi gerekli kılar (Wissenburg, 1997). Bu çerçevede yeşil ideolojinin bazı açılardan yeni, bazı açılardan ise eski olabilir. Önceden var olan ideolojik unsurları yeşil ideolojiye dönüştüren şey, ekofelsefi bir çerçevenin müdahalesidir. Bununla genellikle bir tür içsel değer kastedilir; yani doğanın, ekosistemin, insanlıktan bağımsız olarak kendi içinde etik değere sahip olduğu fikridir. Bu, insan merkezilik ile ekomerkezilik (çevre merkezilik) arasındaki farktır (Stavrakakis, 1997). İnsanın diğer varlıklardan üstün olduğunu iddia eden insan merkezilik, insanın

ahlaki değerlendirme kapasitesine sahip olduğunu ve diğer varlıklara değer biçebileceğini öne sürer (Çoban, 2020). Ekomerkezcilik ise genel olarak insanların değer verme kapasitesine sahip tek varlıklar olduklarını ancak değeri olan yegâne varlıklar olmadığını savunur. İnsan dışı varlıkların insanlar için olabilecek herhangi bir kullanımdan ayrı olarak değere sahip olduğuna inanılır. Dolayısıyla yağmur ormanlarının korunmasını savunmak için biyolojik çeşitliliğin insan hastalıkları için tedaviler barındırabileceği ya da yağmur ormanlarının istikrarlı ve öngörülebilir iklim modellerinde kilit bir unsur olduğu ya da yerli kabilelerin hayatta kalmaları ve refahları için ona bağımlı oldukları gibi argümanlar ileri sürülebilirken, yeşil ideologlar bize tüm bu potansiyel ya da fiili faydaları sağlamsa bile bu varlıkların korunma hakkı olduğunu iddia eder (Dobson vd., 2009). Bu bağlamda yeşil ideolojiyi farklı kılan unsur, doğayı öncelemesi ve doğanın içsel bir değere sahip olduğu düşüncesidir. Doğa, yeşil ideolojinin temel unsurudur ve eylemlerimizi değerlendirirken önemli bir kıstastır. Yeşil ideolojinin yeniliği ya da radikalliği doğayı temel bir kıstas olarak değerlendirmesidir. Sosyal, siyasi ve ekonomik çerçeve dâhil tüm sistemde köklü değişikliklerin doğanın temel alınarak yapılması gerektiğine inanılır.

Doğa, yirminci yüzyılın ikinci yarısında siyaset teorisi için yeni bir önem kazanmıştır. Çevresel krizin yaygın olarak algılanması ve kamusal alanda çevreciliğin ortaya çıkmasıyla birlikte, doğa artık sadece insanların potansiyel tahakkümüne maruz kalan bir şey olarak görülmemiştir. Yeşil düşünce, modern doğa anlayışına yönelik meydan okumaların bir parçası olarak ortaya çıkmıştır ve insanların kendilerini bir anlamda doğal düzenle yeniden uyumlu hale getirmelerini önermiştir (Dobson vd., 2009). Sonlu bir fiziksel nesne olarak dünyanın merkeziliği yeşil ideolojiyi diğer siyasi ideolojilerden ayırır. Dünya ve şu anda sürdürülen yaşam tarzı, insan yaşamını desteklediği için ve aynı zamanda kendi başına bir değere sahip olduğu için önemlidir: sadece araçsal değil, içsel bir değere de sahiptir. Yeşil ideoloji, insanın doğaya karşı takındığı ve onu sadece araçsal bir değere sahip gören tutumunu çevre sorunlarının temel nedeni olarak görür (Chapman, 2008). İnsanın doğaya hükmetme arzusu, insan ile doğa arasındaki sorunlu ilişkinin temelidir (Dündar, 2014). Buna karşın, ahlaki açıdan yüceltilmiş doğa kavramı, sanayileşmiş toplumların kontrolsüz büyümesine karşı direnişi ifade eder (Honneth, 2010). Aynı zamanda Yeşiller ekonomik büyüme ve teknolojik ilerlemenin çevresel, sosyal ve insani maliyetlerini vurgulayarak modern sanayi toplumunun temel bir eleştirisini sunar (Bomberg, 2002). Yeşiller'in insanın doğayla uyum içinde yaşadığı ve çalıştığı post-endüstriyel bir toplum vizyonu vardır. Yeşiller demokratik olarak düzenlenmiş, ekonomik ve idari birimlere sahip, merkezi olmayan ve kendi kendine yeten topluluklar öngörür (Rothacher, 1984). Başarıyı sadece gayrisafı yurt içi hasıladaki büyüme açısından ölçen siyasi ve ekonomik sistemlerin başarısız olacağı düşünülür (Dobson vd., 2009). Yeşil ideoloji özünde Batılı kapitalist düzenin bir eleştirisini sunar ve doğaya karşı takınılan tavır eleştirilir. Yeşil ideolojinin doğayı merkeze alan yapısıyla şümulü bir ideolojidir. İnsan merkezli bir bakış açısı yerine çevreyi esas alan bir anlayışa sahiptir. Bu hususta diğer ideolojilerden ayrıldığı görülebilir.

Yeşil Siyaset

Yeni koşullar yeni siyasi teamüller gerektirebilir. Yeşil siyaset de döneme özgü kaygı ve beklentilerin ana akım siyaset mekanizmasında girdi olarak ele alın(a)mayışının bir sonucu olarak yeşil partiler aracılığıyla ortaya çıkmıştır. Yeşil ideolojinin ardından yeşil siyasetinde de ortaya konulmasının yeşil parti ailesinin daha net değerlendirilmesine yardımcı olacağı düşünülür.

Yeşil parti sürdürülebilirlik, sosyal adalet, barış, özgürleşme ve âdemi merkezîyetçiliğe dayalı bir geleceği temsil eder. Yeşil ideoloji, radikal anlamıyla bile doğaya yönelik yeşil bir kaygıyla sınırlı değildir. Doğaya yönelik kaygı, yeşil olmanın önemli bir parçası olabilir ancak yeşil olmakla hiçbir şekilde aynı şey değildir. Yeşil siyasetinin radikal boyutu, insan deneyiminin her yönünü ve yeryüzündeki tüm yaşamı kucaklar ve herhangi bir siyasi proje ya da ideolojinin gittiğinden çok daha ileri gider (Stavrakakis, 1997). Her ne kadar yeşil siyaset bir zamanlar basitçe çevrecilik (*environmentalism*) olarak adlandırılabilir şeyden ortaya çıkmış olsa da (Dobson vd., 2009) şu anda çok daha fazlasını ifade ettiğini söylemek yanlış bir değerlendirme olmaz. Ancak yeşil siyaseti benimseyenler arasında da bunun sınırları noktasında uzlaş yoktur. Radikal ideolojik söylemlerden ve

politikalarından ne kadar ödün verilmesi veya ödün verilip verilmemesi noktasında fikir ayrılıkları yaşanmaktadır.

Alman Yeşiller Partisi örneğinden hareketle Yeşiller arasında bir Fundis-Realos ayrışması yaşanmıştır. Alman Yeşilleri Avrupa'nın köklü yeşil partilerden biridir. 1980'lerin başındaki olağanüstü yükselişin ardından istikrarlı seçmen desteği ve parti üyeliğine sahip olmuştur. Parti çok fazla iç çatışma yaşamış ve partinin bölünmesine dair tartışmalar yaşanmıştır (Rudig, 1991). Bu durum, 1980'lerin başından itibaren partiyi iki rakip gruba bölen *Fundis* (radikaller/muhafazakârlar) - *Realos* (gerçekçiler/pragmatistler) arasındaki mücadele ile açığa çıkmıştır. Bu karmaşık ideolojik bölünmeyi basit bir şekilde tanımlamak gerekirse, *Realos*'un parlamenter siyasetten ve Sosyal Demokrat Parti ile resmi koalisyonlar da dâhil olmak üzere iş birliğinden yana olduğu söylenebilir. Fundis ise tam tersine gösteriler ve sivil itaatsizlik gibi parlamento dışı eylemleri vurgulamış ve Sosyal Demokratlar ile sadece konu bazlı iş birliği yapılmasını savunmuştur (Jahn, 1997). Radikal kanat, diğer partilerle ilkeli bir muhalefet ilişkisini ve toplumsal hareketlerde parlamento dışı eylemlere yoğunlaşma stratejisini savunmuştur. 1980'lerin sonlarına doğru radikaller etkisini kaybetmeye başlamış ve orta yolu seçmeye çalışan gruplar ön plana çıkmıştır. Radikalizmin azalmasıyla birlikte Yeşiller'in koalisyon hükümetlerinde yer alma ihtimali artmıştır (Rudig, 1991). Partiyi yeni bir yaşam tarzının canlı örneği olarak görenler ile parti içinde daha ölçülü ve pragmatik bir siyaseti tercih edenler arasındaki gerilimin (Spoon, 2009) *Realos* lehine sonuçlanmasının Alman siyasetinde Yeşiller'in daha da önemli bir aktör olmasını sağladığı ifade edilebilir. Bu da yeşil hareketin daha tutarlı bir kimliğe sahip olmasına yardımcı olmuştur.

Bu değişim ve dönüşüm yalnızca diğer partiler ve siyaset mekanizmasıyla olan ilişkilerde yaşanmamış, diğer alanlara da yansımıştır. Yirmi yıl önce yeşil manifestolarda demokrasi ve uluslararasılık ön plana çıkarken, bunu eşitlik, refah devletinin genişlemesi, ekonomik olmayan demografik gruplar (örneğin kadınlar), asker karşıtlığı, âdemi merkezizetçilik, özgürlük ve insan hakları gibi çok çeşitli konular takip etmiştir. 2000'lere gelindiğinde üç konu neredeyse her yerde yeşil manifestonun merkezindedir: çevre, eşitlik ve refah devletinin genişlemesi. Eğitimin yaygınlaştırılması, teknoloji ve altyapı yatırımları (ulaşım dâhil) sık sık desteklenirken; demokrasi, uluslararasılık, özgürlük ve insan hakları çok daha az yer almıştır (Carter, 2013). Yeşil partilerin sadece çevresel sürdürülebilirliğe odaklanmadığı (Spoon, 2009) ve yeşil gündemin önceliklerinde değişimler yaşandığı görülebilir.

Tüm yeşil partiler çevrenin korunması konusunda hemfikirdirler. Çevre, yeşil parti manifestolarında önemli bir rol oynar. Ancak çevrenin önemi giderek azalmıştır. Son zamanlardaki eğilim, çevrenin parti programlarına hâkim olmak yerine küçük bir grup önemli konunun yanında yer almasıdır. Ana akım partiler çevreyi hala öncelikli bir konu olarak algılamaz ve bunu bir parti rekabeti meselesi haline getirmek için çok az neden görür. Çevre, 2000 yılından bu yana yapılan 56 seçimde sosyal demokrat parti bildirelerinin sadece % 25'inde ve merkez sağ parti bildirelerinin % 29'unda ilk beş konu arasında yer alırken, sosyal demokrat parti bildirelerinin % 30'unda ve merkez sağ parti bildirelerinin % 48'inde ilk 10 konuya girememiştir. Beş seçimde merkez sağ parti bildirelerinde çevre konusuna olumlu değinilmemiştir (Carter, 2013).

Yeşiller tartışmalı konuları kamuoyunun gündemine taşıyarak siyaset mekanizmasını etkiler. Bu konuların toplum nezdinde kabul gördüğü anlaşılırsa, yerleşik partilerden bir veya ikisi tarafından ele alınabilir (Sosyal Demokratlar, Yeşiller tarafından gündeme getirilen bazı önemli konuları benimsemeye çalıştıkları için). Dolayısıyla Yeşiller'e oy veren yeni toplumsal hareketlerin takipçileri, bazı büyük partilerin siyasal duruşlarının değişmesinde dolaylı olarak etki sahibi olur (Müller-Rommel, 1985). Yeşil siyasetin başarısının daha önceleri ana akım partilerin ve siyasetin gündeminde olmayan meselelere sahip çıkması ve bunu dile getirmedeki başarısı olduğu ifade edilebilir. Herhangi bir meselenin siyasi bir sorun olarak algılanması ve kabul edilmesinde Yeşiller büyük rol oynamıştır. Siyasi yelpazede yeni sorunların mevcut siyasi partiler tarafından ele alın(a)mamasının yeşil partilere alan açtığı değerlendirilebilir.

Yeşil Partilerin Örgütsel Yapısı

Herhangi bir örgütsel altyapısı olmadan sıfırdan kurulan partiler olmaları nedeniyle Yeşiller için parti örgütü gelişiminin bir deneme yanılma süreci şeklinde geçtiği düşünülebilir. Yeşiller zamanla profesyonelleşme noktasında adımlar atsalar da yeşil örgütlenmeler geleneksel siyasi parti yapılarından ayrılır. Yeşil partiler kendilerine has bir örgütsel yapı oluşturmuşlardır.

Genel itibariyle yeşil partiler toplumsal hareketlere dayanan yeni doğmuş partiler olma eğilimindedir; çok sınırlı veya hiç olmayan bir örgütsel altyapıdan yola çıkan ve sıfırdan bir parti örgütü kurması gereken partilerdir. Genellikle son derece âdemi merkezîyetçi bir altyapıya sahiptirler ve aktivistlerin anti-elitist tutumları partiye de yansır. Bu da profesyonelleşme potansiyeli gibi merkezîleşme potansiyelinin de geniş olduğu anlamına gelir. Başlangıçta, önceden belirlenmiş hiçbir örgütsel prosedür örgüt içi davranışı yönlendirmez ya da kısıtlamaz. Bu nedenle uzun vadede ne tür bir örgüt kurulacağına ilişkin fikirlerin çeşitlilik göstermesi muhtemeldir. İdeolojik olarak yeni bir partinin kurucuları süreçlerin nasıl işlenmesi gerektiğine dair tek bir vizyon üzerinde anlaşsalar bile, bu süreçler için seçilen prosedürler genellikle uygulamada oldukça farklı işler. Yeni partilerin örgütlenme süreci genellikle yüksek düzeyde belirsizlik içeren, yeni oluşturulan örgütsel süreçlerin gerçek etkilerinin veya istenmeyen yan etkilerinin keşfedildiği bir süreç olarak işler (Bolleyer, 2010). Bu bağlamda yeşil partilerin epey bir yol kat ettiği, geleneksel parti örgütlenmelerine yakınsamalar olsa da kendilerine has özelliklerini de muhafaza ettikleri görülebilir.

Ulusal düzeyde yeşil partiler, siyasi sistemin demokratik olmayan doğasını ve geleneksel siyasi partilerin griliğini eleştirerek geleneksel parti siyasetine karşı bir tutum sergilemişlerdir. Yeşillerin kamuoyu tarafından tanınması, yerel hedefleme politikasının etkili olabilmesi için hayati önem taşır. Bu strateji Yeşiller'in âdemi merkezîyetçilik ve yerel parti özerkliği konusundaki ideolojik inançlarına bağlı kalmasını sağlamıştır (Burchell ve Williams, 1996). Sürdürülebilir bir topluma ulaşmak ve bunu muhafaza etmek için toplumun en iyi nasıl örgütlenebileceği sorusuyla karşı karşıya kalan Yeşiller, radikal âdemi merkezîyetçiliği savunmuşlardır. Yeşil ideoloji, sürdürülebilirliğe odaklanmasına uygun olarak, âdemi merkezîyetçiliği desteklemek için kendine özgü bir dizi neden sıralamıştır. Diğer ideolojiler ademi merkezîyetçiliklerini demokratik bir zorunluluğa dayandırırken - yüz yüze toplumlar kararları, sonuçları ve karar alıcıları birbirine yaklaştırır - Yeşiller, ademi merkezîyetçi toplumsal örgütlenmelerinin üretici ve tüketiciyi birbirine yaklaştırarak üretim ve tüketim süreçlerinin ekolojik sonuçlarını gün ışığına çıkarabileceğini savunur. Yeşil siyasette yerleşme yönünde hala güçlü bir eğilim olduğu ölçüde, âdemi merkezîyetçi dürtü varlığını sürdürür, ancak bu dürtü, kilit bir sosyal ve siyasi oluşum ve sürdürülebilirlik aracı olarak devleti çevresel siyaset teorisine geri getiren bir gerçekçilik tarafından büyük ölçüde yumuşatılmıştır (Dobson vd., 2009). Kuruluş aşamasına hâkim olan ideolojik ve örgütsel eğilimlerde değişimler yaşanmıştır. Bu değişim ve dönüşüm yeşil partilerin yerel ve ulusal seçimlere katılıp hükümet mekanizmasının bir parçası olduklarında ve partilerin konsolidasyon aşamasında gerçekleşebilmiştir.

Yeşil partiler, diğer tüm partilerden daha fazla, parti içi demokrasi fikriyle ilişkilendirilir. Yerleşik partilerin ve onların çalışma biçimlerinin reddedilmesi, Yeşiller'in 1970 ve 1980'lerde ortaya çıktığı siyasi bağlamın önemli bir parçasıdır. Yeni partiler, yeni toplumsal hareketlerin gündeminden ödünç alınan bir fikri hayata geçirmeye çalışmışlardır. Yerleşik partilerin hiyerarşik yapısı ve sıradan vatandaşların (parti üyeleri de dâhil) taleplerine cevap vermemeleri, yeni bir siyaset türü ortaya konularak aşılmalıydı. Yeşil partiler için bu, gücün parti liderleri ya da parti elitlerinden ziyade sıradan üyelere verilmesine vurgu yapan taban demokrasisinin hayata geçirilmesi anlamına geliyordu (Rüdig ve Sajuria, 2020). Yeşiller, bu yöndeki toplumsal idealleri parti örgütlenmesine ve karar alma süreçlerine uygulamak için yoğun çaba harcamıştır. Bu amaçla tüm ulusal parti liderleri ve federal ve eyalet yasama meclis üyeleri, iki yıllık görevden sonra zorunlu istifaya tabi tutulmuştur. Hedef, liderliğin ve tabanın yabancılaşmasını önlemek ve karar alma sürecinin şeffaflığını arttırmaktır. Ancak bu rotasyon fikri giderek daha az uygulanmıştır (Rothacher, 1984). Kolektif liderlik yerine 2000'li yılların başında bazı yeşil partiler tek lider kavramını benimsemiştir (Rüdig ve Sajuria, 2020). Yeni toplumsal hareketlerin örgütleriyle olan ilişkilerinin yeşil parti örgütlenmelerini etkilediği görülebilir.

Yeşillerin taban demokrasisi fikrine daha yatkın olmaları yeni toplumsal hareketlerle olan yakın ilişkilerinden kaynakladığı ifade edilebilir.

Yeşiller'in radikal yeni siyasi aktörlerden çağdaş parti sisteminin kabul gören üyelerine dönüşüm süreci, Yeşiller'in tarihsel köklerinde var olan ideolojik hedef ve taahhütler ile partilerin karşı karşıya olduğu seçim fırsatları ve kısıtlamaları arasında bir dengeleme eylemini yansıtmıştır. Daha da önemlisi, Yeşiller'in seçim siyasetine yaklaşımlarının artık daha pragmatik olduğu ve genel davranışlarının bunu yansıttığı, ancak geleneksel siyasal partilere kıyasla farklı şekillerde hareket ettikleri görülebilir. Örneğin ideolojik taahhütlerinden tamamen vazgeçmeye ve yalnızca seçim kazanmaya odaklanmaya istekli değillerdir (Spoon, 2006). Yeşil örgütlerde toplumsal hareket karakterinin etkinliği zamanla azalsa ve profesyonelleşme yolunda adımlar atılsa da Yeşil partiler kendilerine özgü örgütlenme yapısını korumuştur. Bu unsur Yeşilleri geleneksel siyasal partilerden ayırır.

İrlanda ve Yeşil Hareket

İrlanda Cumhuriyeti, Avrupa'nın kuzeybatı ucunda yer alan 4,5 milyondan az nüfusuyla nispeten küçük bir ülkedir. Yine de 1990'ların sonlarında ve 21. yüzyılın ilk on yılının büyük bölümünde, Kelt Kapları olarak adlandırılan ve ekonomik büyümenin yılda yüzde 10'a ulaştığı, hatta en yüksek olduğu dönemde eşi benzeri görülmemiş bir patlama yaşamıştır. İlk aşama, özellikle bilgi teknolojisi, ilaç ve tabii ki gıda olmak üzere imalat ihracatından kaynaklanmış; ancak ikinci aşama, özellikle emlak yatırımlarını teşvik etmeyi amaçlayan bir dizi vergi teşvikinin de etkisiyle tamamen inşaat sektörü kaynaklıdır (McDonald, 2013). Hızlı büyüme bir yandan artan enerji ihtiyacını ve yatırımları gündeme getirirken diğer yandan çevresel kaygıları beraberinde getirmiştir. Çevresel kaygılar yerelden başlayarak yeşil hareketlerin ve protesto gruplarının oluşumunu tetiklediği görülebilir.

İrlanda'da çevre konusundaki endişe ve örgütlenmenin, başlangıçta ekonomik ve özellikle de endüstriyel kalkınmanın neden olduğu tehditlere bir tepki olarak ortaya çıktığı düşünülür. Örneğin, nükleer karşıtı hareket, 1970'lerde büyük ölçüde devlet tarafından işletilen Elektrik Tedarik Kurulu'nun artan enerji talebini karşılamak amacıyla Wexford'da nükleer enerjiyle çalışan bir elektrik üretim istasyonu inşa etme kararının bir sonucu olarak gelişmiştir. Aynı dönemde bir dizi endüstriyel gelişme (Bantry ve Dublin Körfezlerindeki petrol rafinerileri, County Cork'ta bir asbest fabrikası, Cork ve Shannon bölgelerindeki ilaç fabrikaları) bazı tartışmalara neden olmuştur (Tovey, 1993). O dönem tüm siyasi partilerin ortak kaygısı ekonomik büyüme ve endüstriyel genişleme idi. Bu hedefler tüm siyasi partilerin politikalarının temel taşlarını oluşturmuştur. Bu siyasal uzlaşısı, 1970'lerin ortalarına kadar nükleer enerji konusunda ciddi bir siyasi tartışmanın olmamasının en önemli nedenidir. İlk itirazlar, diğer Avrupa ülkelerindeki nükleer enerji karşıtı ve barış hareketleri tarafından öne sürülen argümanları takiben önce yerel sonra da ulusal düzeyde dile getirilmiştir. Mart 1979'da ABD'de Three-Mile Island elektrik santralinde meydana gelen kazadan sonra tartışmalar yaşanmıştır. İrlanda'daki nükleer karşıtı hareket Ağustos 1978'de hükümetin nükleer projesi Carnsore Point'te düzenlenen yaz festivaliyle doruk noktasına ulaşmıştır. Üç gün boyunca yaklaşık 25.000 kişi nükleer enerji karşıtı konuşmaları dinlemek, tiyatro ve geleneksel müzik gösterilerine katılmak üzere bir araya gelmiştir. Festival 1981 yılına kadar her yaz devam ederken, nükleer karşıtı hareket adanın dört bir yanında gelişmiştir. Bu süreçte Eire ve Kuzey İrlanda'da yaklaşık elli yerel protesto grubu oluşmuştur. 1981 genel seçimlerinin ardından oluşturulan koalisyon hükümeti (Fine Gael/Labour) çevre sorunu devam ettiği sürece projenin sürdürülmeyeceğini açıklamıştır. Bundan sonra, nükleer seçeneği kalıcı olarak ortadan kalkmıştır. Nükleer enerji karşıtlığı siyasette ve kamuoyunda bir norm haline gelmiştir (Martin, 2013). Bu arka planda nükleer enerji karşıtı ve protesto hareketlerinin yereldeki çevre sorunları etrafında örgütlenerek çevresel bilinç düzeyini yukarı taşıdıkları görülebilir.

1982 ve 1986 yıllarında yapılan anketler, İrlanda'nın Avrupa Topluluğuna (AT) üye 12 ülke (Belçika, Danimarka, Almanya, Fransa, Lüksemburg, Hollanda, Birleşik Krallık, İtalya, Yunanistan, İspanya ve Portekiz, İrlanda) arasında benzersiz bir konuma sahip olduğunu ortaya koymuştur. Sadece İrlanda sürekli olarak çevresel endişenin düşük ucunda yer almıştır (Whiteman, 1990). Ancak bu

durumun çevre örgütlerinin üye sayılarındaki artışlarla değiştiği değerlendirilebilir. Örneğin çevre koruma örgütü An Taisce 1948 yılında kurulmuştur. O tarihten 1960'ların başına kadar üye sayısı sadece 100 civarındayken, 1966-1969 yılları arasında 450'den 2.500'e çıkmış ve 1980'lerin ortalarında ise yaklaşık 6.500 olmuştur. Diğer kuruluşlar da benzer bir büyüme eğilimi göstermiştir. Örneğin, 1980'lerin ortasında İrlanda Yaban Kuşları Koruma Derneği'nin yaklaşık 3.000 üyesi var iken İrlanda Yaban Hayatı Federasyonu'nun üye sayısı yaklaşık 2.000 idi. Bu üç ulusal kuruluşun üye sayısında son yirmi yılda yaklaşık on kat artış görülmüştür. Bu, hala o dönem İngiltere'deki benzer örgütlerin üye sayısının sadece beşte birini, Hollanda'dakilerin ise yaklaşık yirmide birini denk gelmekteydi. O dönem çevreciler, An Taisce'nin 1963 tarihli Yerel Yönetim Yasası kapsamında tanınması ve bu sayede önerilen değişiklikler hakkında bilgilendirilme ve yorum yapma hakkı elde etmesine; 1964 yılında An Foras Forbartha'nın (Ulusal Fiziksel Planlama ve İnşaat Araştırma Enstitüsü) kurulmasına; çevre planlamanın bir mesleki faaliyet olarak tanınması ve 1980'lerin başında üniversiteler bünyesinde çevre planlamacıları için araştırma ve eğitim merkezlerinin kurulmasına büyük önem atfetmiştir (Tovey, 1993). O dönem AT üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında İrlanda kamuoyunun çevreye ilişkin farkındalığı düşüktür. Bu çerçevede nükleer enerji karşıtı ve yeşil hareketlerin gelişmesi beklenmeyen bir durum olarak değerlendirilebilir. Bu nedenle İrlanda Yeşiller Partisi'nin gelişimini incelemek aynı zamanda yeşil ideoloji ve siyasetin durumu anlamak açısından önemlidir.

İrlanda Yeşiller Partisi'nin Tarihsel Seyri

İrlanda Ekoloji Partisi 1981 yılında büyük ölçüde Vejetaryen Derneği, Esperanto hareketi ve Friends of the Earth aktivisti Christopher Fettes'ten alınan ilhamla yeşil meseleleri ele alan bir siyasi partiye ihtiyaç olduğu fikri ile kurulmuştur. Partinin açılış toplantısında Fettes'in de aralarında bulunduğu 12 kişilik bir yürütme komitesinin oluşturulması oy birliğiyle kabul edilmiştir. Partinin o dönem yaklaşık 40 üyesi vardır (Bolleyer, 2010). Sınırlı bir katılım ile başlayan yeşil hareket, 2007 yılında koalisyon ortağı olmayı başarmıştır.

Hareket, ilk (de facto) seçimine 1982 yılında katılmıştır ancak adayları, partinin resmi olarak aday kaydını yaptırdığı 1984 yılına kadar bağımsız olarak seçime girmiştir (Bolleyer ve Panke, 2009). Kasım 1982'de gerçekleştirilen ulusal seçimlerde alınan sonuçlar, erken dönem desteğe ilişkin temel oluşturmuştur. Yeşil adaylar katıldıkları yedi seçim bölgesinde birinci tercih oylarının % 1.3'ünü (ulusal oyların % 0.2'sine denk) almıştır. 1984'teki AP seçimlerinde Yeşiller küçük bir ilerleme kaydetmiştir. Aday gösterilen tek seçim bölgesinde (Dublin) parti, oyların % 1.9'unu almıştır, bu da ulusal oyların % 0.5'ine tekabül ediyordu. Aynı yıl parti ilk kez resmi olarak aday kaydı yaptırmıştır (Whiteman, 1990). Yeşiller AP'de bir sandalye elde edememiş olsa da, katılımları geleneksel siyasetteki ilk deneyimlerinden birini temsil etmiştir. Bu, siyasi olarak adlandırılmanın parti içinde hala bir hakaret olarak kabul edildiği o dönemde tartışmalı bir deneyim olmuştur (Bolleyer ve Panke, 2009). İlk seçim başarısı 1985 yılında Killarney Kenti Bölge Konseyi'ne bir Yeşil adayın seçilmesiyle elde edilmiştir (Bolleyer, 2010). 1985'teki il ve ilçe seçimlerinde, oy toplamları yine küçük ama istikrarlı bir ilerleme göstererek, 34 seçim bölgesinde oyların % 2.3'üne ve toplamda % 0.6'sına ulaşmıştır. 1987'deki ulusal seçim sonuçları bu eğilimi tersine çevirmiştir ve bazıları tarafından seçimlerin gerçekten önemli olduğu zamanlarda partiye verilen desteğin daha zayıf olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Parti dokuz seçim bölgesinde (yedisi büyük Dublin bölgesinde) kampanya yürütmüş ve oyların % 1.8'ini ya da ulusal düzeyde % 0.4'ünü almıştır (Whiteman, 1990).

Bununla birlikte, İrlanda Yeşilleri partinin kuruluşundan itibaren örgütlü emekle ya da solun yeni ortaya çıkan alternatif ve radikal hareketleriyle herhangi bir temas kurma konusunda isteksizdi (Leonard, 2011). Ayrıca, partinin geleneksel bir parti olmaya karşı direnci hala belirgindi. Bu durum, 1983/84'te her biri kendi yapılarını ve politikalarını geliştiren büyük ölçüde özerk Yeşil gruplardan oluşan bir ittifak olan Comhaontas Glas/Yeşil İttifakı ortaya çıkaran büyük bir yeniden yapılanmada ifadesini bulmuştur. Bu reform, partiyi daha merkezi bir karar alma tarzından uzaklaştırmış ve parti içinde o dönem etkili olan radikal grupları (örneğin Rathmines Radikalleri ve Green Action Now Group [GANG] memnun etmiştir (Bolleyer ve Panke, 2009). Bu dönemde örgüt, merkezi karar alma tarzından Yeşillerin uzlaşma, âdemi merkezîyetçilik ve yerelleştirilmiş karar alma kavramlarıyla daha

uyumlu bir tarza geçiş yapmıştır (Whiteman, 1990). Bu değişim, erken dönemde ideolojik tercihlerin, örgütsel verimliliğe ilişkin pragmatik düşüncelerden daha güçlü bir şekilde örgütün doğasını şekillendirdiğini gösterir. Parti etiketinin hala olumsuz çağrışımlar yaptığı ve Yeşil İttifak'ın resmi adının bir parçası olarak kasıtlı olarak dâhil edilmediği bir dönemde, örgütün değeri demokratik karar alma konusundaki yeşil ideallere uygunluğu ile tanımlanmıştır (Bolleyer, 2010). Örgütün adı, grubun seçim hedeflerine ilişkin bazı belirsizlikleri açıklığa kavuşturmak amacıyla 1988 yılında Yeşil Parti/Comhaontas Glas olarak tekrar değiştirilmiştir (Whiteman, 1990). Partinin seçim siyasetine ilişkin kararsızlığının ve bu temel çatışma alanının ancak 1988 yılında giderildiği anlaşılabilir. Bu gelişme, parti içerisindeki pragmatik kanadın başarısı olarak görülebilir.

Bu gelişme yeşil hareket içerisindeki tüm gruplar tarafından memnuniyetle karşılanmamıştır. Örgütün âdemi merkezîyetçi bir hareket mi olması gerektiği yoksa alternatif olarak geleneksel bir parti gibi esas olarak seçim faaliyetlerine mi odaklanması gerektiği sorusu yanıt bulmuştur. İkincisine muhalefet eden ana grup, Cork Yeşil hareketinin önemli bir bölümü tarafından desteklenen ve sonunda 1986'da partiden ayrılmaya karar veren GANG idi. Yeşiller'in alabilecekleri her türlü desteğe ihtiyaçları olduğu anda bu ayrılışın örgütsel maliyeti yüksek olmuştur (Bolleyer, 2010).

Yaşananlar Avrupa'daki diğer yeşil partilerdeki gelişmelerle uyumludur (Bolleyer ve Panke, 2009). Bu dönüşüm hafife alınmamalı, ancak bu çatışma hattının ortadan kalktığı ve partiyi geleneksel siyasete hazır hale getirecek reformların kolayca kabul edildiği anlamına gelmez. Yeşiller çoğunluk oylaması yerine uzlaşmayla karar almayı tercih eder (yüzde 75 çoğunluk sağlandığında bu resmen mümkündür). Bu da parti içinde Yeşiller'in siyasete katılmasına şüpheyle yaklaşan ideolojik azınlığa önemli bir koz verir. Aslında bölünme sırasındaki en önemli çatışma kaynaklarından biri, tüm üyeler arasında oy birliği sağlanmadığı takdirde partinin herhangi bir politikayı benimseyip benimseyemeyeceği sorusuydu. Parti, anarşist grupların ayrılmasından yıllar sonra bile konsensüsle karar alma konusunu ele almakta zorlanmıştır (Bolleyer, 2010).

Bugün partide hala bazı eleştirel sesler duyulsa da, partinin artan seçim başarısı profesyonel siyasete dâhil olma kararını pekiştirmiştir (Bolleyer ve Panke, 2009). Yeşil parti katıldığı seçimlerde yavaş ama istikrarlı bir ilerleme kaydetmiştir. Gerçekten de 1989 ulusal ve Avrupa seçimlerinde parti kendi en iyimser tahminlerini bile aşmış ve ilk kez bir üyesini İrlanda Parlamentosu'na (Dâil) sokmuştur. 1989 seçim sonuçları beklenmedikti - parti bu seçimleri 1990 yerel seçimlerine hazırlık olarak görmüş ve en azından birkaç yerel konseyde koltuk kazanmayı ummuştur. Ulusal seçim sonuçları mütevazı olsa da (ulusal oyların % 1.5'i), parti birkaç seçim bölgesinde çok başarılı olmuştur (bir tanesinde ilk tercih oylarının % 10'undan fazlasını almıştır) ve yarıştığı 11 seçim bölgesinde toplamda ortalama % 5.4 oy almıştır. Beklenmedik olan, Roger Garland'ın Dâil'in ilk Yeşil parti üyesi olarak seçilmesidir. Ulusal seçimlerle eş zamanlı olarak yapılan AP seçimlerinde de beklenmedik derecede güçlü sonuçlar elde edilmiştir. Parti, adaylarının bulunduğu iki seçim bölgesinde (Dublin ve Leinster) oyların % 7.4'ünü, toplamda ise oyların % 3.7'sini almayı başarmıştır (Whiteman, 1990). Garland'ın ilk Yeşil TD (Teachta Dála [parlamentar]) olarak seçilmesi, partinin seçim siyasetine katılmasını savunanların yeniden teyit edilmesi ve özellikle profesyonel siyasete ciddi bir şekilde katılmayı savunan pragmatistlerin parti içindeki konumlarını sağlamlaştırması açısından önemlidir. Kıt kaynaklar karşısında bu şaşırtıcı başarı memnuniyetle karşılanmıştır çünkü Garland maaşını partiye bağışlamış ve onun aracılığıyla Yeşiller, TD'lerin hakkı olan parlamento kaynaklarına - parlamento asistanları gibi - erişebilmiştir. Kamu kaynaklarına erişim özellikle önemlidir çünkü parti kendi içinde kaynak yaratma konusunda ciddi sıkıntılar yaşamıştır. 1990 yılında parti koordinasyon komitesi üye sayısını dikkate alan bir grup vergisi getirmeye çalışmıştır. Ancak buna, ödeme yapmayı reddeden bazı gruplar itiraz etmiştir. Aynı durum standart bir grup vergisi (grup başına 12 sterlin) önerildikten sonra da yaşanmıştır. Yerel gruplar parti finansmanını merkezileştirme girişimlerine güçlü bir şekilde karşı çıkmıştır. Bu da ulusal partinin işleyişini özellikle parti büroları tarafından sağlanan kaynaklara bağımlı hale getirmiştir (Bolleyer, 2010).

Yeşiller 1989 yılında Dâil'e ilk üyesinin seçilmesiyle yeni bir itibar kazanmıştır. Avrupa'daki diğer ülkelerle kıyaslandığında İrlanda kamuoyu o dönem yeşil kaygıları pek desteklemiyordu (Whiteman, 1990). 1989'daki başarıyı, 1994 yılında iki Yeşil AP üyesinin seçilmesi izlemiştir.

1997'de Trevor Sargent'a ikinci bir Yeşil temsilci olan John Gormley katılmıştır ve iki AP üyesi 1999'da koltuklarını korumayı başarmıştır (Bolleyer ve Panke, 2009). İklim değişikliği gibi konuların siyasette ön plana çıkmasıyla 1990'lar yeşil on yıl haline gelmiştir. Bununla birlikte, neo-liberal politikacılar 1992 Dünya Zirvesi'nden bu yana yeşil konularla boğuşurken, yeşil partiler genel seçimlerde büyük ilerlemeler kaydedememiştir. İrlandalı Yeşilleri'nin Avrupa seçimlerinde Dâil ve yerel seçimlerden daha başarılı olduğu gerçeği de aynı derecede önemlidir. Örneğin, parti Haziran 1994'te % 7.9 ve Haziran 1998'de % 3.5 oy alırken, 1997 genel seçimlerinde % 2 oy almışlardır. İrlanda Yeşillerinin bir protesto partisinden Avrupa düzeyinde daha belirgin bir başarı elde eden bir siyasal harekete doğru kademeli olarak ilerlediği görülebilir (Leonard, 2011).

Söz konusu dönemde yeşil manifestolar ve politikalar, genel olarak çevre konusuna ve yerel demokrasiye güçlü bir vurgu yapmıştır. Yeşiller, İrlanda toplumunun ekonomik refaha fazla yönelmiş olmasını eleştirerek post materyalist görüşler öne sürmüştür. Bu politikaların bir sonucu olarak İrlanda Yeşiller Partisi'nin Avrupa entegrasyonuna yönelik tutumu ikircikli bir karakter kazanmıştır. Bir yandan AB, Avrupa Tek Senedi'nin 1986'da bu yetkileri Avrupa düzeyine aktarmasından önce bile çevre politikasıyla ilgilenmiştir. Çevre sorunları genellikle uluslararası çözümler gerektirdiğinden ve devletten daha üst bir düzeyde daha etkili bir şekilde ele alınabildiğinden ve AB bu alanda aktif olduğundan, Yeşiller Partisi'nin AB'ye karşı olumlu bir tutum sergilemesi beklenmiştir. Öte yandan, Yeşiller'in yerel demokrasi ve vatandaş katılımına yaptığı vurgu, politika yapma yetkisinin Brüksel'e kaydırılmasıyla çelişiyor gibi görünmüştür. Yeşiller, Avrupa entegrasyonuna, yetkilerin bir süper devlette merkezileşmesi ve politika yapımının yerel düzeyden uzaklaşması korkuları nedeniyle karşı çıkmıştır (Bolleyer ve Panke, 2009).

Elde edilen seçim başarıları parti içinde tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Parlamenter siyasete adım atılması parti yapısında farklı sorunlara neden olmuştur. Örneğin, aktif parti sözcülerinin çok az çalışma grubu desteği vardı, bu da politika gruplarına danışmama özgürlüğünü kullanabilecekleri ve yeşil eşitlikçi fikirlerle çelişen belirli bakış açılarını zorlayabilecekleri anlamına geliyordu. Bu açıdan 1991 yılında bir sözcünün atanması kritik bir süreçtir. Bu görevi devralan Trevor Sargent ilk basın açıklamasında kendisini ilk kez partinin lideri olarak adlandırmıştır. Parti lideri fikrine şiddetle karşı çıkılan partide bu ifadeler tartışmalara neden olmuştur. Sargent, sözleri nedeniyle partinin ulusal komitesinden özür dilemek zorunda kalmıştır (Bolleyer, 2010). Bu durum örgüt içi hiyerarşide yaşanan sorunları gün yüzüne çıkarmıştır. Parlamenter siyasete adım atılması hareket içerisinde daha önceleri karşılaşılmayan sorunlarla yüzleşmeyi beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda parti 1990'larda çoğunluk oylaması lehine konsensüsten vazgeçmiştir. 2001'deki temel adımlardan biri resmi bir liderin (aynı zamanda bir lider yardımcısı ve bir genel sekreter) seçilmesi olmuştur. Böyle bir öneriye, sıradan üyelerin faaliyetlerini kısıtlayabilecek bir liderin kurumsallaşmasına karşı güçlü iç muhalefet nedeniyle uzun süre karşı çıkmıştır. Sonunda 2001 yılında yapılan özel bir kongre ile Dâil'e giren ikinci Yeşil TD olan Trevor Sargent lider seçilmiştir. Bu adım, kamu görevinde - ne kadar küçük olursa olsun - partiye dayanan bir güç tabanının oluşumunu başlatmıştır. 1992'de seçilmesinden kısa bir süre sonra, Sargent'ın (Roger Garland'dan [ilk Yeşil TD] daha büyük ölçüde) yeniden seçilmeye odaklandığı anlaşılmıştır; örneğin, Sargent seçim bölgesindeki seçmenlerinin ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmıştır. Etrafında bir destek ekibi oluşmaya başlamış ve Fingal Yeşil Grubu partideki en etkili grup olmuştur. Bu gelişme, yapıları bireysel görevliler etrafında gelişen ve kişisel desteklerini sürdürmeye yönelik olan yerleşik İrlanda siyasi partilerindeki yaygın bir örgütsel modeli yansıtırsa da (Bolleyer ve Panke, 2009) yeşil hareketin eşitlikçi idealleri ile çeliştiği ifade edilebilir. Profesyonel politikacıların ağırlığının parti içi demokrasiye zarar vereceği ve sıradan üyelerin etkinliğinin azalacağı düşünülür. 10 yıl önce kendisini partinin başı olarak niteleyen Sargent'ın özür dilemek zorunda kalması göz önüne alındığında Sargent'ın 2001 yılında partinin lideri olarak seçilmesi örgüt için büyük bir değişim olarak görülebilir. Bu gelişme ideolojik yönü ağır basan *Fundis* karşısında *Realos*'un parti içindeki ağırlığını yansıttığı söylenebilir.

Yeşillerin Yükselişi: Toplumsal Hareketten Koalisyon Hükümetine

2002 yılında Yeşiller Dâil'de altı sandalye kazanmıştır. Bu belirleyici bir andı çünkü o andan itibaren Yeşiller kendilerini hükümet için ciddi bir aday olarak görmeye başlamışlardır (Bolleyer,

2010) ve örgütsel reformlar başlatılmıştır. 2002 seçimlerinden önce, en güçlü seçim bölgelerini hedef alan bir politika benimsenmiştir. Partinin giderek profesyonelleştiğini gösteren bir adımdır. Altı Yeşil TD'nin seçilmesinin ardından parti, bir parlamento grup sekreteri, lider ödeneği ve TD'lerin maaşlarının bir kısmının parti örgütüne gönüllü katkıları gibi ekstra kaynaklara güvenerek kurumsal bağışları reddetmeyi ve üyelik aidatlarına oldukça mütevazı erişimi telafi edebilmiştir. 2002'den sonra reform süreçleri daha da yoğunlaşmıştır. Daha hızlı karar alınmasını sağlamak için düzenlemeler yapılmıştır ancak bu durum tabanla iletişimi zorlaştırmıştır. Mevcut basın sorumlusunun yanına ayrı bir iletişim sorumlusu atanmış ve parti yıllık konferansını büyük bir etkinlik olarak düzenlemeye başlamıştır. Kısacası, partinin artan parlamento gücü ve giderek profesyonelleşen parlamenterleri, Yeşiller'in hem büyüklük hem de personel kapasitesi açısından ciddi bir hükümet adayına dönüşmesini kolaylaştırmıştır (Bolleyer ve Panke, 2009). Bu süreç, Yeşiller'in 2007 yılında koalisyon hükümetinin küçük ortağı olmasıyla sonuçlanmıştır (Leonard, 2011).

Haziran 2007'de partinin ilk hükümet deneyimi başlamıştır (Bolleyer, 2010). 2007 genel seçimleri, Yeşillerin 1980'lerde çevre hareketi aktörlerinin bir koalisyonu olarak başlayan ve ulusal hükümette yer alan bir partiye dönüşümünün son bölümünü başlatmıştır. İlk anketler partinin oy oranını % 8'e kadar yükseltirken, Yeşiller bağımsız duruşlarını korumak için koalisyon öncesi paktlardan herhangi birine katılmamayı tercih etmiştir. Bu durum, Yeşiller kadar seçmenlerin de ilgisini çekmek üzere tasarlanmış bir dizi çevre politikasını uygulamaya koyan Fianna Fáil tarafından da benimsenmiştir. Seçim haftasında Fianna Fáil anketlerde % 5'lik bir artışla destek bulmuştur. Artık birkaç bağımsızın da desteğiyle koalisyon hükümeti olasılığı belirlemiştir. Yeşiller'in kampanyası başladığı gibi sona ermiş ve parti % 6'lık bir oy oranına ulaşmıştır. Seçim sonuçları da benzer şekildedir: Fianna Fáil % 41.1 (78 sandalye), Fine Gael % 27.3 (51 sandalye), İşçi Partisi % 10.1 (20 sandalye), Sinn Féin % 6.9 (4 sandalye), Yeşiller Partisi % 4.7 (6 sandalye), İlerici Demokratlar (PD) % 2.7 (2 sandalye) ve beş Bağımsız. Yeşiller bir sandalye kaybetmiş (Cork'ta Dan Boyle) ancak Carlow/Kilkenny kırsalında lider yardımcısı Mary White ile kazanmıştır (Leonard, 2011). Yeşiller açısından 2007 genel seçim sonuçları 2002 seçimleri ile karşılaştırıldığında sandalye sayısında artış yaşanmamıştır. Fianna Fáil açısından koalisyon zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

İrlanda Yeşiller Partisi, gerçek bir muhalefet partisi olma geçmişine karşın Fianna Fáil ve İlerici Demokratlar ile birlikte ulusal hükümete girmiştir (Bolleyer ve Panke, 2009). Ancak bu, zorlu bir müzakere sürecinden sonra gerçekleşebilmiştir. Yeşiller'in anlaşmayı özel bir üye kongresinde kabul ettirmesi gerektiği ve Dáil'in kısa bir süre içerisinde 14 Haziran'da tatile gireceği düşünüldüğünde baskı giderek artmıştır. Koalisyona girme konusunda şüpheleri olan partinin radikalleri ile yeşil politikaları hükümette uygulama fırsatını değerlendirmek isteyen pragmatistler arasındaki uçurum, müzakerelere girme konusunda bile genişlemeye devam etmiştir (Leonard, 2010). Ayrıca Yeşiller, Fianna Fáil için vazgeçilmez değildi. Büyük müzakere ortaklarını rakip bir koalisyona katılmakla ve alternatif bir hükümet kurmakla tehdit edebilecek oyun kurucu rolleri yoktu. Bu durum pazarlık güçlerini önemli ölçüde azaltmıştır. Parti, anlaşmayı güvence altına almak için Shannon Havaalanı'nın Amerikan birlikleri tarafından kullanılması ve ülkenin kültürel mirasının merkezi olan Tara Tepesi yakınlarında yeni bir otoyol inşa edilmesi gibi bir dizi acı verici taviz vermek zorunda kalmıştır ve bu da anlaşmanın bir dizi aktif üye tarafından hoş karşılanmamasına neden olmuştur. Fianna Fáil ideolojik olarak en çok tercih edilen koalisyon ortağı da değildi. Yeşiller kasıtlı olarak seçim öncesi bir anlaşmaya dâhil olmamış ve hükümete katılım için ön koşul belirtmekten stratejik olarak kaçınmıştır. Bununla birlikte, Yeşil adaylar daha önce tercih ettikleri hükümet ortaklarının İşçi Partisi ve Fine Gael olduğunu ima etmiştir. Fianna Fáil hükümeti ise manifestolarda eleştirilmiştir. Fianna Fáil ile hükümete katılmayı hazmetmek bazıları için hükümete katılmaktan bile daha zor olmuştur (Bolleyer, 2010).

13 Haziran 2007 tarihinde özel olarak toplanan parti konferansında yeşil delegeler 441'e karşı 67 oyla Fianna Fáil ve İlerici Demokratlar ile hükümete girme yönünde oy kullanmıştır. Katılanların % 86'sının anlaşmayı onaylamasıyla parti üyeleri koalisyona büyük bir destek vermiştir. Teklif edilen anlaşmanın ana unsurları kademeli bir karbon vergisi, emisyonlarda yıllık % 3'lük bir azalma, iklim değişikliği ve vergilendirme komisyonları, rüzgâr ve dalga enerjisi için artışlar, yerel yönetim reformu ve eğitim için 35 milyon avro idi. Yeşiller'in hedeflerine ulaşamadığı başlıca konular arasında

Tara'daki otoyol, Shannon Havaalanı'nın ABD ordusunun kullanımına açılması, kurumsal siyasi bağışların yasaklanması ve kamu arazilerinin özel hastaneler için tahsis edilmesi yer almıştır. Özel kongre, partiyi Fianna Fáil ile koalisyona götürmeme sözüne sadık kalan parti lideri Trevor Sargent'ın istifasına da tanıklık etmiştir. Fundis-Realos ayrışması, Trevor Sargent'ın yerine parti liderliği için yapılan yarışta kendini tekrar göstermiştir. Pragmatik kanat nihai kazanan John Gormley tarafından temsil edilirken, parti ailesinin radikal kesimi eski milletvekili Patricia McKenna gibi aktivistler tarafından temsil edilmiştir (Leonard, 2011).

Yeşiller Fianna Fáil ile yürütülen müzakereler sonucunda iki üst düzey bakanlık elde etmiştir: John Gormley Çevre, Miras ve Yerel Yönetim Bakanı olurken, Éamon Ryan da İletişim, Enerji ve Doğal Kaynaklar Bakanı olmuştur. Fianna Fáil Yeşiller ile çoğunluk koalisyonunu, Yeşiller'in istismar etmeye çalışabileceği daha az istikrarlı bir azınlık hükümetine tercih etmiştir. Yeşiller hükümet müzakerelerine daha 2006 yılında, seçim öncesi hazırlıkların bir parçası olarak John Gormley, Dan Boyle ve parti genel sekreteri Dónall Geoghegan'dan oluşan bir komite kurarak koalisyon görüşmeleri için stratejiler belirlemiştir. Bu komite daha sonra müzakereleri de yürütmüştür (Bolloyer, 2010). Ayrıca parti liderliğinden istifa eden Sargent, Gıda ve Bahçecilikten Sorumlu Bakan Yardımcısı olarak atanmıştır. Partinin ilk başarılarından biri Gormley'in Avrupa Bakanlar Konseyi'ne İrlanda adasının Genetiği Değiştirilmiş Serbest Bölge ilan edileceğini duyurması olmuştur. Kuşkusuz, Yeşiller iktidarda olduğu dönemde iyileştirilmiş bina yönetmelikleri ve organik üreticiler için artan fırsatlar da dâhil olmak üzere birçok başarı elde etmiştir. Ancak neo-liberal politikalara meydan okuma ve yeşil bir ekonomi politikası teşvik etme konusu 2008 yılında yaşanan kredi krizi ve o tarihten bu yana küresel ekonomileri saran borsa kaosu nedeniyle geri planda kalmıştır (Leonard, 2011).

Ekonomik kriz Yeşiller'in hükümet sicilini kesinlikle etkilemiştir. Koalisyon hükümeti bütçesi önemli eleştirilere sebep olmuş, eğitim ya da çocuk bakımı gibi alanlarda yeşil politikaları hayata geçirmek son derece zorlaşmıştır. Sonuç olarak Yeşiller'in karnesi oldukça mütevazı kalmıştır ve bu durumdan parti kısmen sorumlu tutulabilir. Ancak aynı zamanda parti, profilini etkili bir şekilde korumak ve zor koşullar altında mümkün olan başarıları vurgulamak için mücadele etmiştir. Yeşiller'in Fianna Fáil ile hükümet programının gözden geçirilmesi talebi, parti liderliğinin bu sorunun farkında olduğunu göstermiştir. Bu karar, Avrupa seçimleri öncesinde koalisyon ortağıyla arasına mümkün olduğunca mesafe koyma arzusuna işaret etmiştir. Fianna Fáil'i seçim kampanyası sürecinde kendilerinden uzak tutmaya yönelik bir girişimdi. Bu, küçük bir koalisyon ortağı olarak Yeşiller'in içinde bulunduğu zor durumun sadece bir örneğidir. Haziran 2009'daki Avrupa ve yerel seçimlerde Yeşiller Partisi, Avrupa'da hiç sandalye kazanamayarak ve Büyük Dublin bölgesindeki 10 meclis üyesinin tamamını kaybederek en büyük kaybeden parti olmuş ve erken bir genel seçimde Dáil koltuklarının her birini riske etmiştir (Bolloyer, 2010).

Nihayetinde Yeşiller, destekleri azaldıkça sonraki seçimlerde büyük kayıplar yaşamıştır. Yeşiller'in pragmatik kanadı 2009 Avrupa ve yerel seçimler sonrasında büyük bir darbe almıştır. Sonuçlar Yeşilleri Dublin'de parlamentoda üyesiz bırakmış ve parti AP'ye hiçbir temsilci göndermemiştir. 2011 genel seçimlerinde ise Yeşiller neredeyse tüm kamu temsilcilerini kaybetmiştir. Küresel ve ulusal ekonomik krizin yaşandığı bir dönemde, İrlanda'nın ihtiyaç duyduğu sürdürülebilir politika henüz tam olarak ifade edilmemiş veya uygulanmamıştır (Leonard, 2011). Bu süreç parti içinde istifalara ve ayrılıklara neden olmuştur. 2009 yılında iki yerel meclis üyesi - Cork Belediye Meclisi üyesi Brian O'Leary ve Dublin Belediye Meclisi üyesi Bronwyn Maher - istifa etmiştir. Partinin her ne pahasına olursa olsun hükümette kalma politikası ulusal parti yürütme kurulunda tartışmalara neden olmuştur. 2007 kongresinde üyelere verilen temel sözlerden biri olan karbon vergisinin getirilmemesinden ve partinin kendine özgü politika profilini ve kimliğini kaybetmesinden şikâyet edilmiştir. Küçük koalisyon ortağının daha güçlü ortakları tarafından domine edilme riskine dikkat çekilmiştir. Bu tür iç eleştiriler 2010 yılında 1980'lerdeki orijinal yeşil hareketin hedeflerinin çoğunu benimseyen yeni bir grup olan An Fís Nua'nın kurulmasına zemin hazırlamıştır (Bolloyer, 2010). Koalisyon ortağı olma ve iktidarın bir parçası olarak kalma ısrarı, parti içerisinde ideolojik tartışmaları tekrardan açığa çıkarmıştır. Bir yandan yeşil hedefler diğer yandan iktidarın parçası olmanın dayanılmaz ağırlığı ve yeşil hedeflerden taviz verme zorunluluğu örgüt içerisinde *Fundis-Realos* çatışmasını tekrardan ortaya çıkarmıştır. Bir toplumsal hareket olarak başlayıp siyasal

bir partiye evrilme kaçınılmaz olarak örgütsel değişiklere neden olmuştur. Artan merkezileşme ve profesyonelleşme yeşil hareketi geleneksel siyasi parti örgütlenmesine yakınlaştırmıştır. Partinin yönelimi protestodan geleneksel siyasi katılıma evrilmiştir. Bu çerçevede partide örgütsel değişiklikler yapılmıştır. Seçim siyasetinin benimsenmesi parti programında ve önceliklerinde de değişime neden olmuştur. Bu değişiklikler örgüt içerisinde eşit derecede memnuniyetle karşılanmamıştır.

Tartışma ve Sonuç

İklim değişikliği ve ekolojik kriz gibi konuların ortaya çıkması çevreye ve çevrenin korunmasına ilişkin endişelerin yaygınlaşmasına neden olmuştur. Çevresel sürdürülebilirliğe uzunca bir süre kayıtsız kalınmıştır. Çevre ve doğanın tahribatına ilişkin endişeler ana akım siyaset tarafından göz ardı edilince yeni siyasi fırsatlar ortaya çıkmıştır. Bu fırsat penceresi yeşil hareket ve partiler aracılığıyla değerlendirilmiştir. Materyalist değerlerden post materyalist değerlere kayma yaşam kalitesine ilişkin sorunları ön plana çıkarmıştır. Tabanda yaşanan bu değişim ve dönüşümün siyasi alana yansması yeşil partilerle olmuştur. Kültürel değişim taban aktivizmini tetiklemiş ve yeni bir siyasi gücün ve parti ailesinin oluşumu hızlanmıştır.

Yeşil siyasi düşünce daha önceleri denkleme dâhil edilmemiş olanı doğayı merkeze yerleştirme çabasıdır. İnsan merkeziliğin yerine çevre ikame edilir. Daha iyi bir dünya vizyonunun, egemen fikir ve politikalar şekillendirilirken çevresel sürdürülebilirliğin hesaba katılmasıyla gerçekleştirilebileceğine inanılır. Yeşil gündemin çevresel kaygıları, ana akım partiler tarafından göz ardı edilince yeşil hareketlere alan açıldığı düşünülür.

Öncelikle yerel yeşil meseleler etrafında örgütlenen toplumsal protesto hareketleri çevreye ilişkin düzenlemelerin ulusal ve uluslararası boyutunu dikkate alarak siyaset sahnesine adım atmışlardır. Yerel düzeyde örgütsel bir taban oluşturan yeşil hareketler kayda değer seçim başarıları elde etmişlerdir. Ekolojik politikaları önceleyen, âdemi merkezilikçi ve taban demokrasisine inanan Yeşiller'in protesto hareketinden ana akıma geçişi kolay olmamıştır. Örgütün doğasına ilişkin ciddi tartışmalar yaşanmıştır. Toplumsal hareket geleneğinden gelen örgütlerin siyasi parti halini alması ciddi dirence neden olmuştur. Yerleşik parti siyasetini reddeden Yeşiller'de örgütsel dönüşüm ve değişimin gerçekleştirilmesi hiç kolay olmamıştır. Yeşil hareketlerin partileşme süreci radikal sayılabilecek bir dizi örgütsel reformu gerekli kılmıştır ve bu süreçte iç çatışmalar yaşanmıştır. Protesto partisinden hükümet partisine geçiş köklü yapısal reformların yapılması ile mümkün olmuştur. Hazır seçmen kitlesinden yoksun Yeşiller'de bu reformlar ayrılıklara neden olmuştur.

İrlanda Yeşiller Partisi'nin tabandan gelen protestocuların oluşturduğu koalisyondan ulusal hükümette bir koalisyon ortağına dönüşmesi, ülkenin çevre hareketi ve yeşil siyaset tarihindeki en önemli ana akım siyasi olaydır (Leonard, 2010). 1980'lerin sonunda bile ne İrlanda hükümetinin ne de halkının çevre konularına gereken önceliği vermediği (Tovey, 1993) dikkate alınır İrlanda Yeşilleri'nin başarısı daha da anlam kazanır. Yeşiller'in İrlanda kamuoyunu ve ana akım siyasi partileri yeşil hedefler doğrultusunda harekete geçirdiği ifade edilebilir. İrlanda'nın 1999 yılında çıkarılan bir yasa ile elektrik üretiminde nükleer enerji kullanımını yasaklaması (Martin, 2013) ve çevresel etki değerlendirmesini benimseyen ilk Avrupa ülkelerinden biri olması (Geraghty, 1996) çevre sorunlarına ilişkin farkındalığın arttığına ve yeşil söylemin yaygın bir destek gördüğüne işaret edebilir.

Bir protesto hareketinden temsili siyasete katılım ve koalisyon hükümetinin bir parçası olmak parti içerisinde sancılı günlerin yaşanmasına neden olmuştur. Toplumsal hareket karakterini benimseyen ve seçim siyasetine uzak duran eylemci tabanının partileşme sürecine ikna olması kolay olmamıştır. Bir yandan seçim siyasetine şüpheyle yaklaşan ve ideolojik bağlılığı yüksek *Fundis*, diğer yanda yeşil hedeflerin gerçekleştirilebilmesi adına parlamenter siyasete dâhil olunması gerektiğini düşünen *Realos*. Bu süreç İrlanda Yeşilleri özelinde *Realos*'un istediği yöne evrilmiştir. Parti tedrici olarak merkezileşmiş ve profesyonelleşmiştir. Bu dönüşüme uygun örgütsel değişiklikler (parti sözcüsü ve liderinin seçilmesi, çoğunluk oylamasına geçiş vb.) yapılmıştır. Başlangıçta düzen karşıtı

kimliği ve katılımcı idealleri olan bir örgütte bu değişimlerin hayata geçirilmesi tartışmalara neden olmuştur. Tabandan gelen yapıyı sürdürme isteğiyle hareket eden örgüt üyeleri, bu değişimi memnuniyetle karşılamamış ve iki grup arasında fikir ayrılıkları yaşanmıştır. Bu durum partide ayrılıkları beraberinde getirmiş ve yeşil hedeflerden uzaklaşıldığına inanan radikal kanat partiden ayrılmıştır.

İrlanda Yeşiller Partisi'nde 1981'deki kuruluşundan itibaren yaşanan ideolojik farklılıklarda dengenin, alınan seçim başarılarıyla *Realos* lehine değiştiği görülebilir. Çevre konusunda yapılmak istenen düzenlemelerin ulusal ve uluslararası boyutu düşünüldüğünde temsili siyaset ve hükümete katılım zorunluluk arz eder. Yeşil hedeflerin gerçekleştirilmesi kaçınılmaz olarak hükümette yer almayı, uzlaşmayı ve bu hedeflerden taviz verilmesini gerektirebilir. Yeşillerin uzun vadede başarısının bu ikisi arasında bir denge kurup politikalarını uygulayabilme becerisine bağlı olduğu değerlendirilebilir. Ana akım partilerin de yeşil partilerle yeşil hedeflerde yarışması ve bir rekabetin oluşması daha iyi bir çevre politikası anlamına gelebilir. Çevre sorunları kolektif politikaları teşvik eder. Böylece çevre sorunları daha ciddiyetle ele alınabilir. Ancak yeşil meselelerin büyük partiler tarafından benimsenmesi bir yandan da varoluşsal tehdit oluşturabilir. Yeşil gündem ana akım partiler tarafından temsil edilebilir. Yeşiller açısından hükümette yer almanın faydaları olduğu gibi maliyetleri de olabilmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Çalışma tek yazarlı olduğu için yazarın katkı oranı %100'dür.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Armao, F. (2013). Environmental issues in political discourse in England and Ireland. G. Leydier and A. Martin (Ed.), *Environmental issues in political discourse in Britain and Ireland* in (pp. 177–190). UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Beaudonnet, L. and Vasilopoulos, P. (2014). Green parties in hard times: The case of EELV in the 2012 French presidential election. *Party Politics*, 20(2), 275–285. <https://doi.org/10.1177/1354068813514885>
- Bolleyer, N. (2010). The Irish Green Party: From protest to mainstream party?. *Irish Political Studies*, 25(4), 603–623. <https://doi.org/10.1080/07907184.2010.518701>
- Bolleyer, N. and Panke, D. (2009). The Irish Green Party and Europe: An unhappy marriage? *Irish Political Studies*, 24(4), 543–557. <https://doi.org/10.1080/07907180903274826>
- Bomberg, E. (2002). The europeanisation of green parties: Exploring the EU's impact. *West European Politics*, 25(3), 29–50. <https://doi.org/10.1080/713601613>
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27–40.
- Burchell, J. and Williams, M. (1996). Green parties and the political environment: A response to O'Neill's ideological mapping of green parties. *Contemporary Politics*, 2(3), 39–53. <https://doi.org/10.1080/13569779608454738>
- Carter, N. (2013). Greening the mainstream: Party politics and the environment. *Environmental Politics*, 22(1), 73–94. <https://doi.org/10.1080/09644016.2013.755391>

- Chapman, A. (2008). Green political thought, Andrew Dobson. *Environment International*, 34(7), 1082–1083. <https://doi.org/10.1016/j.envint.2007.11.001>
- Creswell, J. W. (2016). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. S. B. Demir (Çev. Ed.). Ankara: Eğiten Kitap: Ankara.
- Çoban, A. (2020). *Çevre politikası: Ekolojik sorunlar ve kuram*. İstanbul: İmge Kitabevi Yayınları.
- Dijkink, G. and Van Der Wusten, H. (1992). Green politics in Europe: The issues and the voters. *Political Geography*, 11(1), 7–11.
- Dobson, A., MacGregor, S., Torgerson, D. and Saward, M. (2009). Trajectories of green political theory. *Contemporary Political Theory*, 8(3), 317–350. <https://doi.org/10.1057/cpt.2009.11>
- Doherty, B. (1992). The Fundi-Realo controversy: An analysis of four european green parties. *Environmental Politics*, 1(1), 95–120. <https://doi.org/10.1080/09644019208414010>
- Dündar, İ. B. (2014). Yeşil siyasal düşüncenin varlık ve meşruluk temellerine ilişkin eleştirel bir değerlendirme. *İdeal Kent*, 5(13), 38–54.
- Geraghty, P. J. (1996). Environmental impact assessment practice in Ireland following the adoption of the european directive. *Environmental Impact Assessment Review*, 16(3), 189–211. [https://doi.org/10.1016/0195-9255\(96\)00049-2](https://doi.org/10.1016/0195-9255(96)00049-2)
- Grant, Z. P. and Tilley, J. (2019). Fertile soil: Explaining variation in the success of green parties. *West European Politics*, 42(3), 495–516. <https://doi.org/10.1080/01402382.2018.1521673>
- Honneth, A. (2010). The political identity of the green movement in Germany: Social philosophical reflections. *Critical Horizons*, 11(1), 5–18. <https://doi.org/10.1558/crit.v11i1.5>
- Inglehart, R. (1971). The silent revolution in Europe: Intergenerational change in post-industrial Societies. *American Political Science Review*, 65(4), 991–1017. <https://doi.org/10.2307/1953494>
- İslamoğlu, A. H. (2009). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. İzmit: Beta.
- Jahn, D. (1997). Green politics and parties in Germany. *Political Quarterly*, 68(B), 174–182. <https://doi.org/10.1111/j.1467-923x.1997.tb02864.x>
- Leonard, L. (2010). A challenging transformation: The Irish Green Party's emergence into power. *Irish Journal of Sociology*, 18(1), 43–65. <https://doi.org/10.7227/IJS.18.1.3>
- Leonard, L. (2011). An issue history and event analysis of the green party and sustainable politics in Ireland. L. Leonard and I. Botetzagias (Ed.), *Sustainable politics and the crisis of the peripheries: Ireland and Greece* in (pp. 83–106). Emerald Group Publishing Ltd. [https://doi.org/10.1108/s2041-806x\(2011\)0000008008](https://doi.org/10.1108/s2041-806x(2011)0000008008)
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Mair, P. and Mudde, C. (1998). The party family and its study. *Annual Review of Political Science*, 1, 211–229. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.1.1.211>

- Martin, A. (2013). The political discourse on nuclear energy in Ireland. G. Leydier and A. Martin (Ed.), *Environmental issues in political discourse in England and Ireland* in (pp. 165–176). UK: Cambridge Scholars Publishing.
- McDonald, F. (2013). Ireland after the boom and bust. G. Leydier and A. Martin (Ed.), *Environmental issues in political discourse in England and Ireland* in (pp. 158–164). UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Müller-Rommel, F. (2002). The lifespan and the political performance of green parties in Western Europe. *Environmental Politics*, 11(1), 1–16. <https://doi.org/10.1080/714000596>
- Müller-Rommel, F. (1985). Social movements and the Greens: New internal politics in Germany. *European Journal of Political Research*, 13(1), 53–67. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.1985.tb00109.x>
- Müller-Rommel, F. (1998). Explaining the electoral success of green parties: A cross-national analysis. *Environmental Politics*, 7(4), 145–154. <https://doi.org/10.1080/09644019808414428>
- Önder, T. (2019). Doğayla sözleşme: Eko-merkezci siyasetin imkânı. *İdeal Kent*, 10(28), 1050–1068.
- Rothacher, A. (1984). The green party in German politics. *West European Politics*, 7(3), 109–116. <https://doi.org/10.1080/01402388408424489>
- Rudig, W. (1991). Green party politics around the world. *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, 33(8). <https://doi.org/10.1080/00139157.1991.9931410>
- Rüdiger, W., and Sajuria, J. (2020). Green party members and grass-roots democracy: A comparative analysis. *Party Politics*, 26(1), 21–31. <https://doi.org/10.1177/1354068818754600>
- Spoon, J. J. (2006). Developments in the study of green parties. *French Politics*, 4(2), 179–187. <https://doi.org/10.1057/palgrave.fp.8200097>
- Spoon, J. J. (2009). Holding their own: Explaining the persistence of green parties in France and the UK. *Party Politics*, 15(5), 615–634. <https://doi.org/10.1177/1354068809336397>
- Stavrakakis, Y. (1997). Green ideology: A discursive reading. *Journal of Political Ideologies*, 2(3), 259–279. <https://doi.org/10.1080/13569319708420763>
- Tovey, H. (1993). Environmentalism in Ireland: Two versions of development and modernity. *International Sociology*, 8(4), 413–430.
- Türkdoğan, O. ve Gökçe, O. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemi*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Whiteman, D. (1990). The progress and potential of the green party in Ireland. *Irish Political Studies*, 5(1), 45–58. <https://doi.org/10.1080/07907189008406473>
- Wissenburg, M. L. J. (1997). A taxonomy of green ideas. *Journal of Political Ideologies*, 2(1), 29–50. <https://doi.org/10.1080/13569319708420749>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

Political systems and citizens interact. In this process, citizens participate in politics for different purposes and in various ways. If the inputs from citizens are not evaluated within the system, new political actors are likely to emerge. In this context, environmental concerns have been ignored in the Western world. For a long time, mainstream parties ignored environmental issues. This situation paved the way for the development of political parties based on the environment. This study examines formation and development process of Green parties. Answering why and how such a party and party family was needed is key to evaluating the Greens. Identifying the factors that motivate citizens to participate in environmental movements makes it possible to assess support for Green parties. Green ideology, style of politics, and the organizational structure of Green parties are other issues addressed. In addition, this case study examines the transformation of the Irish Green Party from its inception to its joining the coalition government in 2007. In the context of the Irish Greens, the transformation of an activist-based green movement into a coalition partner, its organizational reflections, and internal conflicts are evaluated.

Method

Qualitative research aims to understand a specific situation, event, role, group, and interaction (Creswell, 2016). For this purpose, the document analysis method was used in the study. Document analysis, which is one of the qualitative research methods, involves the analysis of written materials containing information about the phenomenon or phenomena targeted to be investigated (Yıldırım and Şimşek, 2011). Document review is implemented in the stages of accessing documents, checking their originality, understanding documents, analyzing data, and using data (Kıral, 2020). This process involves rereading and reviewing the data in a careful and more focused way. Selected data are looked at more closely and coding and categorization are carried out according to the characteristics of the data to reveal themes related to a phenomenon (Bowen, 2009). This process, which can be defined as thematic analysis, is a way of recognizing the pattern in the data and the emerging themes become the categories of analysis (Kıral, 2020). This study reviewed and analyzed domestic, foreign (English), printed, and online sources on the Green Movement and the Irish Green Party. After presenting the theoretical background, the case study is presented through the Irish Green Party. A case study tends to examine an issue in depth and detail, while at the same time revealing in detail how that issue sprouted, developed, and spread (Türkdoğan and Gökçe, 2015). As a matter of fact, in this study, the emergence, development, changes, and transformations of the green movement in the Irish context are discussed in detail.

Conclusion and Discussion

The emergence of issues such as climate change and the ecological crisis has led to widespread concern about the environment. For a long time, environmental sustainability was ignored. When mainstream politics disregarded environmental issues, new political opportunities emerged. This window of opportunity was seized through Green movements and parties. The shift from materialist to post-materialist values has brought quality-of-life issues to the forefront. This change and transformation at the grassroots level has been reflected in the political sphere through green parties. The cultural change triggered grassroots activism and accelerated the formation of a new political force and party family.

Green political thought strives to place nature at the center, which was previously excluded from the equation. The environment is substituted for anthropocentrism. It is believed that a vision of a better world can be realized by considering environmental sustainability when shaping dominant ideas and policies. When the environmental concerns of the green agenda are ignored by mainstream parties, it is thought that space is created for green movements.

Social protest movements, primarily organized around local green issues, have entered the political arena by taking into account the national and international dimensions of environmental regulations. Having established an organizational base at the local level, green movements have achieved significant electoral success. Prioritizing ecological policies and believing in decentralization and grassroots democracy, the transition of the Greens from a protest movement to the mainstream was not easy. There have been serious debates about the nature of the organization. The transformation of organizations coming from the social movement tradition into political parties caused serious resistance. Rejecting the established party politics, organizational transformation, and change has not been easy for the Greens. For the Greens, becoming a normal party necessitated a series of radical organizational reforms and led to internal conflicts. The transition from a party of protest to a party of government was only possible through fundamental structural reforms. These reforms led to splits among the Greens.

The transformation of the Irish Green Party from a coalition of grassroots protesters to a coalition partner in the national government is the most significant mainstream political event in the history of the country's environmental movement and green politics (Leonard, 2010). The success of the Irish Greens makes even more sense when one considers that even in the late 1980s, neither the Irish government nor the Irish public gave environmental issues the necessary priority (Tovey, 1993). It can be stated that the Greens mobilized Irish public opinion and mainstream political parties in favor of green goals. The fact that Ireland banned the use of nuclear energy in electricity generation with a law enacted in 1999 (Martin, 2013) and became one of the first European countries to adopt environmental impact assessment (Geraghty, 1996) may indicate that awareness of environmental problems has increased and green discourse has gained widespread support.

Moving from a protest movement to representative politics and becoming a part of the coalition government was hard. It was not easy to convince the activist base, which adopted the character of a social movement and stayed away from electoral politics. On the one hand, some fundis were skeptical of electoral politics and highly ideologically committed, and on the other hand, there were realos who believed that parliamentary politics was necessary for the realization of Green goals. In the case of the Irish Greens, this process evolved in the direction the realos wanted. The party was gradually centralized and professionalized. Organizational changes (the election of a party spokesperson and leader, the introduction of majority voting, etc.) were made in line with this transformation. The implementation of these changes in an organization that initially had an anti-establishment identity and participatory ideals caused controversies. Green activists who wanted to maintain the grassroots structure did not welcome this change. This led to divisions in the party and the radical wing, which believed that the party had moved away from Green goals, left the party.

The balance of ideological differences in the Irish Green Party since its foundation in 1981 has shifted in favor of the realos with the electoral successes. Considering the national and international dimension of environmental regulations, representative politics and participation in government is a necessity. The realization of Green goals may inevitably require participation in national governments and compromises. The long-term success of the Greens depends on their ability to strike a balance between the two and implement their policies. Mainstream parties competing with Green parties on green goals and creating a rivalry could mean a better environmental policy. Environmental problems encourage and necessitate collective politics. Thus, environmental issues can be taken more seriously. However, the adoption of Green issues by major parties can also pose an existential threat. The Green agenda can be adopted by mainstream parties. For Greens, being in government can have costs as well as benefits.